

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జనవరి నెల 21-వ తేది బుధవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧

No. 246
సంచిక ౨౪౬

అమృతాంజనము

1925

కృ. లం. డ. రు.

1925

“మహాత్మా గాంధీ” “రాధాకృష్ణ”

3 అందమైన రంగులతో ముద్రింపబడి, షుద్ధులు మూటగట్టుచున్నది.

ముఖ్యముగ గమనింపుడు:—

31-1-1925 తేదివరకు ధరలయందు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

100 కి రూ 10-8-0,

ఆలస్యము ఆశాభంగమగును.

1000 కి రూ 90.

తక్షణమే మీ ఆర్డరును నాలుగవవంతు అడ్వాన్సుతో పంపుకొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, నెం 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన

మయింజన్లు!

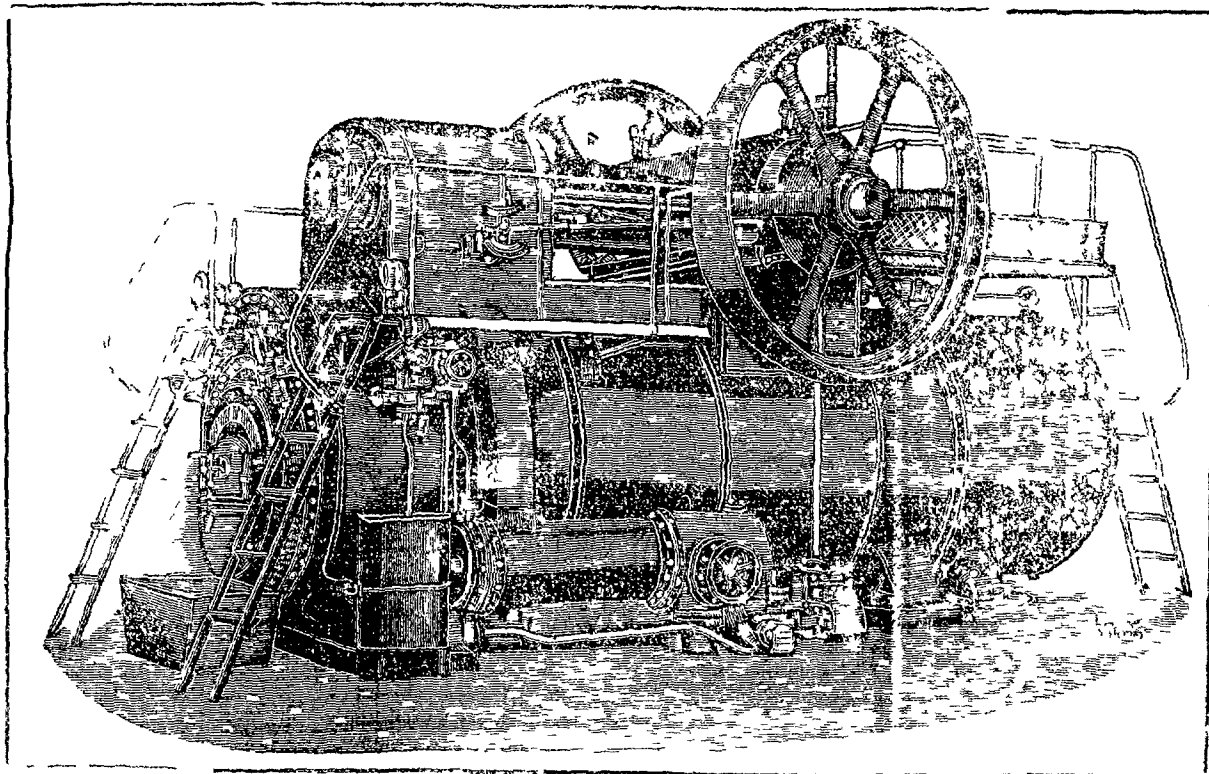
(Super Heated)

హంస్టీముయింజన్లు!!

22 B. H. P. గాయ 1250 B. H. P. వరకు.

బాయిలరు ట్యూబులు వెలుపలకులాగి శుభ్రపరుచుటకు సౌకర్యములు అమర్చబడియున్నందున బాయిలర్లు యెక్కువకాలం చెడిపోవు.

యేమాదిరి యింజనులు కంటెను ఖర్చు మిగుల తక్కువ - కర్ర - బొగ్గు - పూక - పొట్టు - దేనితోనైన పనిచేయును.

వెలుగు సులభము
Prices
Challenge
Competition
నూతన పద్ధతుల
ననుసరించి అనేక
సౌకర్యములు
అమర్చబడినవి

Economy
unrivalled!
Latest
Scientific
Miracle!!
Wonderful
Bargains!!!

ఇదివరకు యెన్నడును గుట్టి యింజనులు మీరు చూచియుండదు

సంవత్సరం ఒక్కంటికి 3000 యింజనులు అమ్మబడుచున్నవి త్వరితగతినే ఆర్డరు పంపుడు

Telegrams:
“MACHINISTS”

సాలుయేజంట్లు — డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., 12, తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు.

న వం బ రు నూ లు చం దా

గుజరాతులను అంగీకరించుటకు అత్యధికము

అ. భా. భాద్రపద శ్రవణ శుక్ల పంచమి నాడు గుజరాతులను అంగీకరించుటకు అత్యధికము

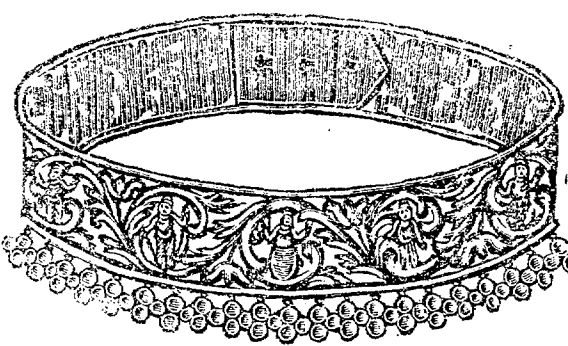
సంఖ్య	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము
1 ఆంధ్రము	3	4	7	18,000	1	0	0
2 ఆంధ్రము			1017	81 లక్షలు			
3 ఆంధ్రము	22	35	77	82 07	43	1	0
4 ఆంధ్రము	100	287	387	6 1/2 లక్షలు	44	24	15
5 ఆంధ్రము	174	677	851	26 1/2 లక్షలు	106	52	3
6 ఆంధ్రము	4	81	85	68 000	6	0	0
7 ఆంధ్రము	31	118		8 1/2 లక్షలు	49	4	1
8 ఆంధ్రము	4	32	86	1 లక్ష	18	0	0
9 ఆంధ్రము	54	45	99	1 1/2 లక్షలు	6	4	6
10 ఆంధ్రము	63	68	131	2 1/2 లక్షలు	22	1	8
11 ఆంధ్రము	12	25	37	3/4 లక్ష	0	2	1
12 ఆంధ్రము	92	1348	1440	35 1/2 లక్షలు	261	58	9
13 ఆంధ్రము	69	227	296	5 1/2 లక్షలు	66	2	5
14 ఆంధ్రము	12	69	81	1 1/4 లక్షలు	72	2	1
15 ఆంధ్రము	145	220	365	7 లక్షలు	64	6	*
16 ఆంధ్రము	14	88	52	1 లక్ష	*	*	2
17 ఆంధ్రము	47	74	121	2 లక్షలు	50	5	3
18 ఆంధ్రము	108	546	649	14 1/2 లక్షలు	98	20	11
19 ఆంధ్రము	96	154	250	3 లక్షలు	6	4	7
20 ఆంధ్రము	71	125	196	2 1/2 లక్షలు	8	2	8

మొత్తము. 1,116 4,148 6,276 1,01,860,00 ... 187

అంగీకరించుటకు అత్యధికము నిడివిని పొందిన వారు యీసారి గుజరాతు వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత పంజాభాయి మనోహరులు 14 నెంబరునాలు 10, గజములు బంపిరి.

గజరాతునుండి వచ్చిన నాలుమొత్తమునందు యీసారికి పోవుటకు వారు 5 వ తేదీ దాటిన పద నాలువనాలు నిలుపు జేయుటయే కారణమయి యుండును.

అలస్యము చేయుక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన శాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు. 1824

నాగవత్తులు

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్తరులలో నవనాగవత్తులను తగినట్లు తయారుచేయుచుండును. పాతికాపరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వేడలువరకు చేయవచ్చును. వీటికి తరుగునవహా మజారి రు. 25 లు మొదలు రు. 85 లు వరకు గలదు. పువ్వరా గములు, పట్టెకంపులు, నత్తములు మొదలగునవి

చేర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్య యియ్యవలెను. అన్నిరకపు వెండిసవరములంగారు నగలు, సామానులు స్టాకు లో నిధముగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరువునుమావద్ద తీసి మనమృతము మీకు తెలియును.

మాచి తివిచిత్రపు 172 పుటల క్యాలటారు 1-కి రు. 1. తెలిఫోను నెం. 802 తంబిలిసము "ఉమ్మడియాద్"

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, వైనాబజారుకోడు, మదరాసు

"ఇ స నా థె లి" ని మలేరియాకు వాడుటవలన

ప్రపంచమందున్న మలేరియాగల జిల్లాలయందు అంతటను అమోఘమైన గుణ మిచ్చుచున్నదను పేరు వానికి గడిగింది. ఈ యావధముయొక్క నివారణకై ని గుటించి వైద్యనిపుణులే అంగీకరించి యున్నారు. కై నా తత్కాలమునకు కొంతకాంతిచేయును. అట్టి జాగ్రత్తలో "ఇ స నా థె లి"ని వాడి పూర్తిగా గుణముకలిగినట్లు రుజువుగలదు. మలేరియాకు ఇది సిద్ధవధున ప్రసిద్ధిచెందినది.

బిడ్డలకు ద్రవరూపముగానున్న "ఇ స నా థె లి"ను వాడవలెను. (1521)

ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు సోల్ వజుట్టు,

Gorio Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay

నవరము దృఢమైనది నవరము దృఢమైనది

యిప్పటిమోస్తరుకారము వాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు

ఈవిగను తయారుచేసిన వారివద్ద అత్యధికమునకు నిధముగాయున్నది.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినది. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాంతము, 59, బ్రాజ్మ, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంబిసిసింగు వర్కును. ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయిల్ ఎంబిసెలు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైనుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాస్టింగు

వట్టలు, సరసముగా యివ్వబడును. శుభ్రతాయుగ్మ శిల్పి, పెద్దగాయకవోపేట, మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చి తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ తరహాలో బాగోగ జరుగు బ్రాహ్మణుడు.

యిప్పటిమోస్తరుకారము వాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు

ఈవిగను తయారుచేసిన వారివద్ద అత్యధికమునకు నిధముగాయున్నది.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినది. (1429)

వంగరాష్ట్ర నిచ్చంధ చట్టము

జేట్టు మను

“ఈచట్టము నెవ్వరును ఆదరించరు గాని అది గూఢాంగక తత్వము. వాని నమలుజనులైనను వ్యవసాయములేనిచో దొర తనముగాను దాని నుపహరించి యుండును. ప్రతివత్సరముమొదలు నే నిరాకరించుటలో పాక్షమెంట్లు పద్ధతులలో వారి కనుభవము చాలదని స్పష్టమైనది.”

చాట్యర్లు

“ఈ సంగతి విని రిచ్చపడువా కెవ్వరు నుండరు. ఇది వంచనలేని పని. విమలభావముతో అన్ని పక్షములవారు సంగీకరింతురు. స్థితిగతులును దేశములు సరిగాగ్రహించవలసిన సమయము వచ్చినది. దొరతనమువారు ప్రకటింపవలసిన సమయముగాడ నియో సరిపైచేయుట స్పృతి (లా) కావచ్చును గాని అది దొరతనము మాత్రము కాదు.

బెంగాలీ

గజర్నరు నిశ్చయముగా స్పష్టమైనది.

అమృతబజారు పత్రిక

“భారతీయుల ఆర్థికపాఠమును కాలదన్నిరి. అసహాయాద్యమును క్షీణింప వారంభించినది మొదలు యాత్యంతికారము ప్రబలమగుచున్నది. ఇట్టి గొప్ప అసహాయము దేశములకును కానన సంఘములకును గూడ జరిగినది. కాన దీనినిగూర్చి స్వరాజ్యపక్షమునా రవలంబించు పద్ధతినిబట్టియే వారి కితిరసాధము లున్నదియను లేనిదియును తెల్లమగును.” (అ. ప్రె.)

పుదుక్కోట పురపాలకసంఘము సారాయియమ్మకము నిషేధించి

పుదుక్కోట, జనవరి 19:—పురపాలకసంఘమువంద యన్. విశ్వనాథయ్యగారి హెచ్చరికననుసరించి, పురముయొక్క సరిహద్దులలో నెచ్చటను కలుగాని సాతాయముగాని యమ్మగూడదని, యధికసంఖ్యాకులచే నొప్పకొనబడి తీర్మానింపఁబడినది. ఈ తీర్మానము ప్రభుత్వమువారి యంగీకారమునకై పంపబడినది.

మోనగాడు పట్టువదుట

మదరాసు జనవరి 20:—సాంబశివప్పియ్యను పోలీసు సబ్ డివిజన్, యన్. దొరస్వామయ్యగారి నతనిని యెర్ర బాటుచెట్టిపిల్లిలోనున్న యిండియన్ రెస్టారెంటులోనుండ—పట్టుకొనియెను.

ఇతడు 1922 సంవత్సరమున కోయంబత్తూరు నందుగల మదరాసు ఫారెస్టు కళాశాలయను కళాశాలకు మేనేజరుగా నుండి కుమారు రు 737/-ల సహకారించెను. దరిమిలానర దళులు నుండి పారిపోయెను. హిందూదేశపు శిక్షాస్ఫూర్తి 409, 379 శిక్షనులక్రిందను తిపాలచట్టము 69 క్రిందను ప్రభుత్వమువారు తని నిశ్చరిరి. ఒకసంవత్సరముక్రింద నితడు మాడుపేరుబెట్టుకొని యాపట్టుకొనుటక కంపెనీలో నుద్యోగస్థుడుగ జేరెను. ఇత నినిపట్టుకొనుటకు రు 100/-లు బహూమానముగాడ నున్నది.

నాకలు

లండనునుండి 8 వతారీఖు తపాలతో బయలుదేరిన ‘మాల్కా’లోని తపాలకుదీసికొని ‘వైనా’ యనునోడ 18 వ తారీఖున 11 గంటలకు ఏడవ రేవుకు వదలెను. బొంబాయికి శుక్రవారము 28 వ తేది మధ్యాహ్నమునకు చేరును.

15 వ తేది లండను తపాలుతో బయలుదేరి కైజరిహిందనునోడ 17 వ తేది యుదయము 8-30 గంటలకు మార్సెయ్య నుండి బయలుదేరెను.

ఏ. యల్. షా గను ప్రసిద్ధిపొందిన బొంబాయి క్రికెట్టుటగాడు క్రిందటి కనివాము తపాలు వీసికొనిపోవునోడలో నాంగ్ దేశమునకు పయనమాయెను. మూడువంతు లాతడు తనజిల్లాకు హంపుమైరుకు రాబోవు క్రికెట్టుటలో సహాయముజేయవచ్చును. తిరిగి హిందూదేశమునకు వచ్చినప్పుడు కలకత్తాబోవును.

‘సర్కా’సియస్సునోడ మార్సెయ్యనుండి 18 వ తారీఖున, ‘సింధియా’ యను నోడ లివర్పులు రేవునుండి 12 వ తారీఖునను బయలుదేరినది.

చెల్లింగుటన్ సినిమా

మాంట్లు రోడ్డు, మద్రాసు

17-1-25 శనివారమునుండి 28-1-25 శుక్రవారమువరకు శని, ఆదివారములందు 3-15 గంటలకు మ్యాటినిగలదు యూనికర్నల్ ఫెస్టాస్టికల్ సినియలు

ది “ఘోష్టు సిటీ” 3వ వారము

సీటి మారిజన్ అండు నూర్జెట్టు మోర్స్ అద్భుతకావ్యములు చూడవలసినది. నూర్జెట్టు, కామిక మూడ ఘోషలును.

పరిశ్రమలు, త్యాగరాజ గానసభలు

ఈనెల 16, 17, 18, తేదీలలో పరిశ్రమల శ్రీ పరిశ్రమ సంఘం వైద్య విద్యాలయముల (బహుశ్రీ, తుమరాడ) సంగమేశ్వర కౌన్సిలారి యజమాన్యమున త్యాగరాజ గాన సభలు జరుపబడినవి. ప్రథమదినమున శ్రీ సంగమేశ్వర కౌన్సిలారి కార్యకర్త కార్యముగా విజావాద్య మొనరించిరి. తలెడువాడ వుపాధ్యక్షులుగా రమితోత్సాహమున జలత్రాణముతో పని చేసి సభ్యుల కానంద మొనగూర్చిరి. అనంతరము తియనడగు శ్రీ సంగమేశ్వరకౌన్సిలారి చిన్నబిడ్డ దత్తంతోత్సాహమున గాంధర్వవిద్యావైభవము జూపి యెల్ల వారి నానంద సాగరమున నోలబడించెను. రెండవదినమున శ్రీ సంగమేశ్వర కౌన్సిలారి యను, (బోధనగూర్చి యిన్ సెక్టరు) ఫారసీ రాఘవేంద్రరావు గారును, తేదీలు వాద్యమొనరించిరి. తొలక పీఠవరం వగైరా యెన్నెట్ల దివానుగారగు ఆకొండి వెంకటరత్నము పంతులుగారు విననింపుగా వీల వాయించిరి. ఇంకను గ్రామములోని భక్తుల సేవలనుతత్వ త్యాహములతో గాన మొనరించిరి. మూడవ దినమున శ్రీసంగమేశ్వర కౌన్సిలారిగారు మహాద్భుతముగా గోటు కాద్యము నెఱపిరి. పిమ్మట దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారు త్యాగ రాజస్వామిపై ప్రాసిన గీతము సభ్యులెల్లము భక్తిపూరితముగా బాడిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

మధుర, జనవరి 19:—ఈ యూరియందు శిశ్నాకోగ్య ప్రదర్శనకారము నిన్నటితో ముగిసినది. నిన్నసాయంత్రము ఎక్స్‌రేయూ యెద్దర్ల భవనమున డా. వి. రామయ్య పి. యస్. రామనాథ జిల్లా కలెక్టరు గారి యాధిపత్యము క్రిందనేక జనీరంగ సభ గానింపబడి, పంచములలో గలు పాంపిన బడి పిల్లలకు జలూమానముల నిచ్చిరి.

తిరుమనాపల్లి, జనవరి 19:—ఈ పట్టణముందు శిశ్నాకోగ్య ప్రదర్శనమునత్యద్భుతముగ జరిపించినంతలకు పారి కుత్సాధి కారుల సంఘమున కోక వెండిగిన్నెయను, అతివారముందుపుర పాలక సంఘమువారి నాఖర్ల 2000 మందికి భోజన మిడుట కను పి. రత్న పేలు దేవుగారు వాగ్దానమిచ్చిరి.

పుడుగొట్ట, జనవరి 19:—శిశ్నాకోగ్య ప్రదర్శనము నిన్నటి సాయంత్రములో సమాప్తమయినది. పుడుగొట్ట జివానుగారి యధ్యక్షతక్రింద నోకసభ జరిగెను. జానిలో గ్రీ కికువారము నింకను జరుపుటకును, దీనికోక ప్రత్యేక సంఘ మాపని నెరవేర్చుట కేర్పరచుటకును నిశ్చయింపబడినది.

నోటీసు

ఇందు మూలముగా సకల జనులకు తెలియజేయడ మేనునగా గుంటూరు జిల్లాలోని యీ క్రింద నమోదయిన రిజర్వులు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు ఫారెస్టు ఆఫీసరుగారివల్ల బావల్ల మకాంలో 4-2-25 తేదీ వరకు 10 గంటలకు విక్రయింపబడును. ఎక్కువ ధనయములు తెలియగోరువారు గుంటూరు కృష్ణాజిల్లాల జనేవరునెల గెజెటు చూడవచ్చును. తేదాకచ్చేరి రోజులలో ఆఫీసుగంటలలో డిస్ట్రిక్టు ఫారెస్టు ఆఫీసువద్ద తెలిసికొనవచ్చును

పెద్దూలు 'ప'

రిజర్వు పేరు	విస్తీర్ణము
కనువల్లి 1 వ నెంబరు పెంపు	830 యకరములు
వాడరేవు	57 యకరములు
నాయనపల్లి పెంపు (భాగం)	476 యకరములు
వీనిలో యిప్పుడు నిలువయున్న చెట్లకొట్ట కొని పొయ్యే హక్కుమాత్రం విక్రయింపబడును.	
పెద్దూలు 'బి'	
బావల్లి 1 వ నెంబరు బ్లాకు	241 యకరములు
నాయనపల్లి	162 యకరములు
యీపూరుపాలెం శిశ్నాకోట	220 యకరములు
యీపూరుపాలెం రిజర్వులోని తాటితోపు	14 యకరములు
బెదుర్ల పల్లి 2 వ నెంబరు పెంపు (భాగం)	148 యకరములు
బెదిర్ల పల్లి	158 యకరములు
యీ రిజర్వులు చెట్లభూమితో సహా విక్రయం పడుదురు.	
గుంటూరు	యమ్. సి. లిటిల్ వాడు
18-12-24	డిస్ట్రిక్టు ఫారెస్టు ఆఫీసరు.

గవర్నరుగారి పర్యటనము

బరంపురం జిల్లాబోర్డు పురపాలకసంఘముల

విగతివ్రతము

ప్రత్యుత్తరము

విశాఖపట్నంలో వైద్యశాల శంఖుస్థాపన

మదరాసుగవర్నరు గోపన ప్రభువుగారు భార్యతోను ఇ. సి. వును ప్రోవేటు సెక్రటరీతోను ఇతర పరివారముతోను గంజాము జిల్లాలో కొన్ని భాగములు చూచుటకై మదరాసులో 15 తేదీన బయలుదేరిరి. ప్రోవేటు విశాఖపట్నమునందు 16 వ తేదీన డి. ఒక కేండుగంటలకాలమునండి వైద్యకళాశాలలోని పాధాభికలు బాధ మందిరము శంఖుస్థాపన జేయుటకుగాను పిగిరి. గవర్నరుగారిని సన్మానించుటకు పలువురు ఉద్యోగులు రైలుస్టేషనువద్దకు వచ్చిరి. స్టేషను ఆస్పత్రికి బోవుబాటయు ఉచితరీతిని అలంకరింపబడినది.

మేజరు జనరలు వైమన్సు సర్జను జనరలుగారు విశాఖపట్నములో వైద్యకళాశాల స్థాపించుటకు గలకారణములను తెలుపుచు నాకాశ్రయముగట్టినచో విశాఖపట్నం ఆంగ్లదేశమునకెల్లముఖ్యపట్నము కాగలదనియు ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయముచొట్ట స్థాపింపబడగలదనియు చెలిపిరి. గవర్నరుగారు శంఖుస్థాపనజేయనున్న భవనమునకు రూ. 1,12,800 ఖర్చు అంచనావేసి బడినదనియు అంతరకాల తేజీ భవనములకు రూ. 2,18,000 అంచనావేయబడినదనియు, ఈఖర్చులకును, వైద్యవిద్యాభివృద్ధికి ధనసహాయము జేయవలెననియు ధనికులను కోరిరి.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

గవర్నరుగారు శంఖుస్థాపనజేయుటకు పూర్వము, కృత్య లనుజ్ఞించి వైద్యసహాయము, దానికి సంబంధించిన ప్రభుత్వవిధానము గూర్చి ఉపన్యసించిరి. దేశములో నన్ని ప్రాంతములందు వైద్యశాలల కేంపాంపించి ప్రజలకు చికిత్సాసహాయము సులభపుగ లభించునట్లు చేయుటయే తమ ఉద్దేశమని తెలిపిరి. వైద్య విద్యాభివృద్ధికై విద్యార్థులకు జీతములు సహాయముజేయుట, జతామతులిచ్చుట జేయుమండవలెనని ధనికులను హెచ్చరించిరి. కళాశాలలో ప్రథమస్థానములకురెండు విద్యార్థికి శ్రీమతి అన్న పూర్ణమ్మగారు ఒక బంగారుపతకమును బహుమతిగా నీయ ప్రకటించిరి తెలిపినపిమ్మట శంఖుస్థాపన మహాత్మ్యమును జరిపిరి. పిమ్మట ఆస్పత్రిని జూచినచి 6 గంటలకు రంభకు పయనమైరి.

రంభ

గవర్నరుగారు 17వతేదీ ఉదయమున రంభ చేరిరి. ఇచ్చట కల్లికోట జమీందారుగారు కల్యణ ఎం. గిల్లెటిగారు వారిని సన్మానించి చిక్సెనస్సుతీరమున కల్లికోటరాజాగారి దివ్యమండరమునకు గొంపోయిరి. దేశతాకన్య యగు రంభ చక్రవర్తనము యెంత పేర్కొడినదో ప్రకృతియందనునకు ఈ రంభ సగము విద్యుద్దీపములు ఉద్యానవనములతో విరాజిల్లెను రాజాగారి భవనము ఎదురుగానున్న చిలకసరస్సు చుట్టుప్రక్కలనున్న కొండలతో నంతపేర్కొడినది. ఇచ్చట పేటజేయుటకు మంచితావులుగలవు. గవర్నరుగారు ఉదయము భోజనానంతరము సరస్సుపై పేటకుబోయిరి. రాత్రి రాజాగారు విందుసల్పిరి. పిమ్మట బాడపంచా కాల్యుబడినది.

గంజాం, గోపాలపురము

గవర్నరుగారు పరివారముతో సహా 18వ తేదీ ఉదయం రంభకోట బయలుదేరి కల్లికోటరాజాగారినివాసస్థలమున కల్లికోటకు చరిత్రప్రాముఖ్యముగల గంజామును వ్యాపారరేవుస్థలముగా గోపాలపురమును జూడబోయిరి. పూర్వము గంజాముజిల్లాకు ముఖ్యపట్నముగా నుండి కంపెనీవారిచే కట్టబడిన గంజాము ఫోర్టునుచూచినపిమ్మట, రైలుపై చిత్రపురముబోయి అటకుండి రుషి కళ్యాణ దివై ను న్నరైల్వే సంకేతనను చూచింపురి. ఈనదిపై రైలువంతెనయేగలదు. కాని ప్రజలు నడచుటకును బండ్లుపావుటకును కొడువంతెనలేదు. రైలుకంపెనీవాడు తమవంతెనను విరగజేయించి సులభముగా కట్టజేర్చాడు. దానిని రైలుబోవుటకును, ప్రజలకు నడచుటకు రెండిటికి ఉపయోగించునట్లుగా నిర్మించమని జిల్లాబోర్డువాడు కోరగా అందుకగు ఖర్చులలో కొంతభాగమును బోర్డువారు భరించవలెనని వారరిరి. నది బోయివచ్చినపిమ్మట చిత్రపురములో కల్యణగారు తమదిదియందు అల్పహోదయల విందొసరిరి. అటపిమ్మట గోపాలపురము రేవుపట్నమునకు బోయి పాడపంచాలము దిగి నిల్చిరి.

బరంపురంలో సన్మానము

జిల్లాబోర్డు పురపాలక సంఘముల విగతివ్రతములు

19వ తేదీ ఉదయమున గవర్నరుగారికి బరంపురపు మందిరమునందు సన్మానముజరిగెను. కల్లికోటరాజాగారు పర్లాకిమిడి మండపా భారాకోట చిన్నకిమిడి పెన్నెగి రాజాయి తరప్రభుత్వోద్యోగులు ఉద్యోగితరులు చాలమంది విచ్చేసిరి. పురములో రోడ్డుపై "గంజామునకు వరకలబాధతప్పించును" పంటలు బాగుండుటకై నీటివనతి బాగుచేయును అనిగోరుచు ఆర్మీకట్టబడినది. జిల్లాబోర్డుతరపున అధ్యక్షుడగు కల్లికోటరాజాగారును పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడగు పి. నారాయణరావు గారును సన్మానపత్రముల జదిపిరి.

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము

రెండు సన్మానపత్రములకు గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి. తాను గంజాముజిల్లా వచ్చుట కిదియే ప్రథమసారి యని చెలిపి పురజనుల మర్యాదకంతయు ఆనందమును చెలిపెను. రుషికుత్యావంతెననుగూర్చి ధన సహాయమును జేయమని జిల్లాబోర్డు వారి కోర్కె ను గూర్చి తెలుపుచు, ట్రంకుకోడు కను ఖర్చుంతయు ప్రభుత్వమువారే భరించెదనియు, జిల్లాబోర్డువారి రావివయమున చింతపడవపు సరములేదనియు, రైల్వేకంపెనీవారితో వంతెనను గూర్చి తన ప్రభుత్వము వారు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపుచున్నారనియు చెలిపిరి. బాహుదానదిపై నున్న వంతెన పునర్నిర్మాణముగూర్చి గూడా నజ్జేచెలిపిరి. కాని యింకట్టియింపని పూర్తియగుట తమ ఆర్థికశీతినిబట్టి యుండుననిరి. చుహంద్రతనయపై నన్నవంతెన తుపానుకు బడిపోయినది. తిరిగికట్టియింప కగుఖర్చును జిల్లాబోర్డువారు వగముఖర్చు భరించవలెననిరి. దీనికిగూడ ఎంతయినో అంచనాచెలిపినచో ప్రభుత్వమువారు తాము భరింపవలసినసగము పాలుగూర్చి విచారించు మనిరి.

బరంపురం మునిసిపాలిటీ వారు మురికినీరు పారుదలకాల్వల నిర్మించుటకు రు. 2,82,650 ఖర్చునుననియు, ప్రభుత్వము వారు ధనసహాయముజేయవలెననియు కోరిరి. ఆకోగవిషయములం దిట్టి ప్రయత్నములుజేయుట మంచిదేమనియు, అందులకై ప్రభుత్వము వారు సగము ఖర్చు భరించగలరుగాని పూర్తిగా భరింపరనియు గవర్నరుగారు చెలిపిరి. తమపురమునకై యితరసగరములనుండి చేర్చబడిన ప్రభుత్వనిధినుండి పూర్తిగా ధనసహాయము గోరుట భావ్యమగుదనిరి. వారు సగము భరించినచో మిగిలినదాని గూర్చి ప్రభుత్వమువారు రహస్యముగా విచారించు రని చెలిపిరి. బరంపురం సగరమువ్యవస్థనుండి బోవు అస్కారముకొండ కోడును ట్రంకుకోడుగానెంచి బాగుచేయుచు ఖర్చును ప్రభుత్వమువారు భరింపవలెనని సన్మానపత్రము నుడింపబడినది. ట్రంకుకోడుల రాబడినుండి ఎప్పుడవ్యయము రోడ్డుమరమ్మతు కువయోగించు కొనవలెనని నూచించిరి. అదిచాలవన్నచో ప్రభుత్వమువారి నడిగిన బాగుండుననిరి. పూర్వముకంటె యిప్పుడు మునిసిపాలిటీ బాకీలు వరూలుజేయుట త్వరితముగ జరుగుచున్నందుకు సంతసము చెలిపిరి.

గోపాలపురమునుండి బరంపురంమీదుగా అస్కారము లుకొండకు రైలుజేయుటనుగూర్చి ఆరైలుమార్గము జేసినచో ఖర్చులు కిట్టజేమామని సంకేతముగలదనిరి. బెజవాడ, ఖర్లపురము మార్గమునకు పశ్చిమదిక్కున రైలుమార్గముల విస్తరింపజేయుటనుగూర్చి రైల్వేబోర్డువారి బాలోచించుచున్నారనియు, అందునిమిత్తమై పరీకిలసార్థము ఇంజనీరును నియమించిరియు, ఆతని రిపోర్టును బట్టి యీవిషయము పరిష్కరింపబడగలదనియు చెలిపిరి.

చివరకు సభ్యులెల్లరు తమకు విభాగముగా జూపిన మర్యాదకు కృతజ్ఞతెలిపిపురు, తాను అన్నిజిల్లాలను జూడ పంకల్పించుకొనట ప్రజలకోర్కెలను స్వయముగా నెరుంగట తనవిధిగావున అవిధి నెరవేర్చుటకై వచ్చియుండెననియు, పురజనులు జూపిన గౌరవము, సన్మానము తనకార్యమునందలి ఉత్సాహమును, ఆనందమును, ఇనుమడింపజేసెననియు చెలిపిరి.

ఆంతటితో పురమందిరముందలి శేషుక ముగిసెను.

మందరి తెలుసు

డబ్బీ 1-4 నెల డో 0 8-0 వి. సి. 0-18-0

ఒక డబ్బీ తెలుసు దివసక కొచిన ముఖమున వీర్వడి నెట్టిమటు చుచ్చులామానును. ముఖము కాంతివారి, నన్నుగా ఆద్యమునలే ప్రకాశమును. తిర్యకు మృడిత్యముకలిగి బాంబా లేదును. ఈతెలుసు మంచునవాడు గలిగి దిగాడవలె నుండెను. బ్రహ్మచారిజనని డిబో బొంబంబునుగదరాను

దేవతా సాక్షాత్కారము

(ఉత్కల్యణము యోగమార్గము)

అధ్యాత్మిక ప్రయోగము, భౌతిక నిష్ఠానుభూతి నుండి స్థిరమైన యోగమును సాధించుటకు ప్రాచీనముగా ప్రయత్నించిన పితృభావనలను "సాక్షాత్కారము" అని పిలుస్తారు. (సాక్షాత్కారమార్గము) అని పిలుస్తారు. ఇది మనస్సును అంతర్లీనముగా ప్రయోగించి దేవతలను సాక్షాత్కరించుటకు ప్రయత్నించుటగా అర్థమవుతుంది. దేవతలను సాక్షాత్కరించుటకు మనస్సును అంతర్లీనముగా ప్రయోగించుటకు ప్రయత్నించుటగా అర్థమవుతుంది. దేవతలను సాక్షాత్కరించుటకు మనస్సును అంతర్లీనముగా ప్రయోగించుటకు ప్రయత్నించుటగా అర్థమవుతుంది.

ఈ యోగమార్గములో మనస్సును అంతర్లీనముగా ప్రయోగించుటకు ప్రయత్నించుటగా అర్థమవుతుంది. దేవతలను సాక్షాత్కరించుటకు మనస్సును అంతర్లీనముగా ప్రయోగించుటకు ప్రయత్నించుటగా అర్థమవుతుంది. దేవతలను సాక్షాత్కరించుటకు మనస్సును అంతర్లీనముగా ప్రయోగించుటకు ప్రయత్నించుటగా అర్థమవుతుంది.

దేవతలను సాక్షాత్కరించుటకు మనస్సును అంతర్లీనముగా ప్రయోగించుటకు ప్రయత్నించుటగా అర్థమవుతుంది. దేవతలను సాక్షాత్కరించుటకు మనస్సును అంతర్లీనముగా ప్రయోగించుటకు ప్రయత్నించుటగా అర్థమవుతుంది.

గుంటూరు

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

సనాతన భాగవత భక్తసమాజన సమావేశము

జనవరి, 19 — ఈసమాజము యధిరోజుగా సంవత్సర క్రాంతి బహుళదశమి రోజున కొలూరునందు స్థాపించబడినది. పట్టణములందు పల్లెలందు యిట్టిసమావేశముల యిది ప్రజల యందు భక్తిని పెంపొందించుటకే ఈసంఘము స్థాపితముగా బడినది. భాగవత మిసంఘమునకు ప్రామాణ్యము, వేదవేదిత కర్మాచరణము భక్తుల రక్షణము. ప్రతిసాంఘికమును వేదవేదిత కర్మల నిత్యము జేయుటయేగాక రామభావము వ్రాయుట, పఠించుట అనుదినము జేపట్టిన ముఖ్యవిధులు. ప్రతి సాంఘికము ప్రతిసమావేశమునకు హాజరైకొనవలెనని నియమము గలదు. కి నెలల భాగపర్యాయము భక్తుల సమావేశము జరుగు చుండును. ఇప్పటికి దీనియందు 72 సాంఘికములు గలవు. ఇందు లో ఒక్కొక్క విద్యుత్తును ప్రసించుట వారలంఘనము ముఖ్య విషయము.

సంగీత సంద, సాహిత్యము నందును చేరించిన విద్యాం గులందు సాంఘికము. భావ్యత్రయము లందు, హరికథా కాలక్షేపము నిపుణతతో జేయగల భక్తులను ఎందరో దీనియం గలరు. బ్రాహ్మణ మార్గంగితులు సాంఘికముగా జేరిరి. బ్రా శ్రీ భాగవతుల మార్గనారాయణ శాస్త్రీగారు దీని కధ్యక్షులు. శ్రీయుత ములుకుట్ల శ్రీనివాసారాయణ శాస్త్రీగారు కార్యదర్శిగా పనిజేయుచున్నారు. సంఘ పురోభివృద్ధికై పిరు చాల శ్రమచేయుచున్నారు. బ్రా శ్రీ మల్లాది రామకృష్ణ చైతన్య గారు దీనియందు గౌరవసభ్యులుగా నున్నారు. దీనియందు గల సాంఘికము చక్కని కట్టుబాటుతోనై నిరంతర భక్తులై భక్తివిహీనులకు తమయనన్వయై భక్తిని పెంజల్లుచున్నారు.

ఈసమాజ మంతరభక్త 7 సమావేశములను జరిపియున్నది. మాగుంటూరు పుత్రమునకు శ్రీ మద్భారతి రామయ్య సరస్వత్య యను సోదర ద్వయము నీ సమాజమును నాహ్వానించిరి. ఈనెల 17, 18 19వ తారీఖులకు దీ సభ జరిగినది. పుత్రవారం సాయంత్రము తేనాలి రైలుబండిపై భక్తులందరు దయచేసిరి. బాపట్ల స్వామివారుగూడ దయచేసి యున్నారు. రైలునుండి వారు దిగినే భక్తులందరు పారి నాష్టాంగబడిరి. వారు కాసాయంబరముల ధరించి యుండలేదు. భారతవస్త్రముల ధరించియుండిరి. మాపట్టణమున గల భజనసమా జము లన్నియు నచ్చటికి జేరెను. స్వామివారికి నీరాంజన విషయ బడెను. వారికి, మరికొందరి భక్తులకు శ్రీసరస్వత్యగారు పుష్ప మాలలన్నిచ్చిరి. సన్మాయి, బ్యాండునున్న గువాడములతో భక్తు లందరు పట్టణంబు భజనచేయుచు పారగుంటూరు జేరిరి. 17వ తేది ఉదయము సభాప్రారంభము కాబడెను. ప్రభుమునచేద పారాయణ జేయుచున్న తమవారి తరంగాల కాలక్షేపము జేయ బడెను. 11 గంటలకు సరిగా భాజనములు తేల్చబడెను. సాయంత్రము 8 గంటలనుండి శ్రీనైమలుగారు భాగవతములో ఏకాదశస్కంధము 8 వ అధ్యాయము పురాణమును జెప్పిరి. గోదా వరి కృష్ణాజిల్లాల నుండియు గుంటూరు శీతాం మయ్యగారు, బ్రహ్మంగారు మున్నగు భక్తులందరో సభ సలంకరించిరి. పట్టణ ముగల శ్రీపుర సాము చాలవంది సభకు దయచేసిరి.

రాత్రి శ్రీయేలేశ్వరపు సీతారామాంజనేయులుగారు బాలగోపాల తరంగాముతో గడపిరి. ఏనాడు నారాయణాతీరులు తరంగాముల వ్రాసిరో, దానియందు యెట్టి తత్వమునిగూఢముగ నున్నదో కొంతమందికే తెలియును. రాత్రి శ్రీ అంజనేయులు గారు నృత్యసంగీతములచే దానియందుగల బాహ్య అంతరార్థ

అహ్వనముచేయుటగాని అవసరము లేదు. ప్రతివిద్యార్థియు తన గదికి ఏకాంతముగా యీ అధ్యాసమును చేయవలయును. దీనివలన యితరములకు దినకృత్యముల కెట్టి యభ్యంతరమును లేదు. దీనికి నియమములు లేవు. ఇంతేగాక తన విద్యార్థుల యొక్క యిష్టలను యొక మృత జీవుని సంక్షేపమునకుదా వీరు ఉచితముగా తెప్పించుచున్నారు. యీ యోగాధ్యాసము మనదేశమునకు క్రొత్తదికాదు. మనపూర్వు లిట్లుగల కల్పియుండిరి. కాలక్రమమున మనము వానిని మరచి వినని నూతనమని భాించుచున్నాము. ప్రతిశ్రీయును పురుషు డును యీవిద్యను నభ్యసించి తమతమ మృత్యుంధువులను మారుచు సంభాషించగల్గుచున్నయెడల మనదేశమునందు దుఃఖమున కవి కాశముండదు.

సీ. యస్. సోరాయుడి.

ములను సుబోధకము జనిం. ప్రజలు అవ్యయ్యము నొందం. ఈయూదురోజులును భజనం హరికథలు జరుపబడినవి అహ్వన సంఘమువారి యేర్పాటులు బ్రహ్మానందముగ నున్నవి. భక్తుల వ గవ్యత్రయము గ్రోరి ప్రేక్షకులు గగుర్పాటుజొందిరి. పట్టణ మునగల ఉద్యోగియు, వర్తకులు అందరు సభాశాలకు జని భక్తిరసమును చూడగొనిరి. ఇట్టి ఈ సమావేశములు యెందరికో భక్తులజేయుచున్నందులకు సంతసముగా నున్నది.

ఆరోగ్య వార్తలు

ఆరోగ్యవార్తలు పూర్తియైనవి. జిల్లా ఆరోగ్యాధికారి శ్రీయుత సుందరతామరెడ్డిగారు చాల జయప్రసాదముగ నెరవేర్చి జిల్లా యంత్రదళము స్థానిక సంఘములనుండి ద్రవ్యమును పంపించి మండలమున వాటి చక్కని శ్రవణము గావించి మహావైద్యులంతయు సహాయముతో 15 వ ప్రదేశములయందు జాయన యుపవ్యాసముల నిచ్చెను. కరవత్రయముల పంపిణీలు బడెను.

మామిడిపల్లె చైరమకొంగు గూడ ఆరోగ్యవార్త నిర్వహణమునకై చురుకుగా పనిజేసిరి. మామిడిపల్లె సంఘము రు. 250-0-0 ల వరకు విరాళ మొసగెను. 18 వ తారీఖున బాలు రకు జాతీయతాకము లివ్వబడెను. ఆరోగ్య సూచకము లైన పతాకములతోడను, మేళతాళములతోడను నగరసభ కేంద్రము గా వింపబడెను. ప్రజలదృష్టిని యాకర్షించిన దిండికటి గలదు. రెండెద్దలబండిపై బల్ల లను దానిపై రాటముచేబడి ఒకడు వడుతుండెను. నగరమంతయు రాటముగూడ యూరేగింప బడెను.

బ్రయినింగుమ్మలు విద్యార్థులకు సంజీవనమును ఆరోగ్య నాటకమును రెండుపర్యాయములు కడు నేర్పుతో ప్రదర్శించిరి. స్వరాజ్య మైదానము దాప్రత్యక్షము జరిగెను.

మునిసిపల్ సంఘము-ఖద్దరు

శ్రీయుత నడింపల్లి వెంకటేశ్వర శతశంకరాపుగారు ఖద్దరుకై యెక్కువగా కృషి సల్పుచున్నారు. మునిసిపల్ పాత కాల లన్నిటికీ రాటములు సప్లయజేయుచు వడుగుట విద్యార్థు లకు గురువులకు ముఖ్యవిధి యని చెప్పబడెను.

మునిసిపాలిటీయు యుద్యోగియు లందరికీ రాటముపై వడుగుట ముఖ్యవిధిగా నియమించిరి. సాయంత్రము 8 గంటల నుండి 10 వరకు రాట్న గానముచే మునిసిపల్ కార్యసానము మారు ప్రాగగలదు. పాకివాండ్రు సాయంత్రములందు నూలు దీయుటకు కట్టుబాటు జేయబడినవి.

కాంగ్రెసు కార్యాలయమునుండి 100 రాటములు చైరు మకొంగికి సప్లయ చేయబడినవి.

వెనుకటి వాయిదాకు 10000 గజముల జారమునే వారు పంపగల్గిరి. ఈనెల చాల నూలుపంపుటకు ప్రయత్నములు జేయబడుచున్నవి.

చైరమకొంగు స్వయముగ ప్రతిదినము రాట్నముపై నూలు దీయుచున్నారు.

మునిసిపాలిటీలో 15 వడు దారమునంతయు కాంగ్రెసు యనున విజృంభి గుంటూరుపురమునకే వినియోగము జేయుట నుంచిదని గొంద రభిప్రాయపడుచున్నారు.

కాంగ్రెసునందు చాలమందిని సాంఘికముగా జేర్చుటకు వారు నూలును పైకిపంపుటకు తీర్మానించుకొనినట్లు తెలియుచున్నది.

ఇంక కాలినరాలములు మునిసిపల్ పరిక్రమిక విద్యాలయందు తయారు జేయుచుకొనుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఇతర విషయములు

23, 24 తేదీలందు గుంటూరుజిల్లా వ్యాయామములు ఉపాధ్యాయుల గిల్లసభ, శ్రీ పాత్రోగారి యాజమాన్యము క్రింద తురుమెళ్లయందు జరగవచ్చును. మాపట్టణమునుండి చాల మంది విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు వెడలునట్లు తెలియుచున్నది.

వి.రామాబాయిసరభికం వెనీవారు

26-1-1925 తేది ల గాయము శేషలెత్తాలాకా "వెల్ల టూరు" గ్రామములో నాటకములు ప్రదర్శించుట, వైరు వర్కు అత్యద్భుతము.

మహ్మద్ యాసూఫ్, ప్రొఫెసరులర్.

దంతచూరము

పట్టి 1-కి నెల రూ. 0-2-0 డబ్బా 1 కి 1-4-0 అవశ్యచార్జముతో పండ్లతో ముడువన చిగుళ్లు గట్టిపడును. అవగణించి రక్తము కారకుండును నోరుదర్పంధములే మును మును. తండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమ్మకొంగునుండి బో, నుడురాను.

భారత శాసన సభ

20 వ తేదీని ఢిల్లీలో ప్రారంభమైనది

రాజప్రతినిధి ప్రారంభోపన్యాసము

మాలానామహమ్మదాల్ గారును, కన్నాటుఆర్థరు రాకుమారుడును, రాకుమారియును భారత ప్రముఖులును సభకు వచ్చిరి.

ప్రభుత్వవర్గమున మాన్యులు, విదేశములలో భారతీయులస్థితి, కన్యాలో సాకార్యములు, ఆఫికా, దేశస్థితి, పాఠశాలములు, టారిఫులలో, మారకము, వంగరాష్ట్ర నిర్బంధచట్టము, రాజకీయసంస్కారముల విచారణసంఘము, కోహటుబడంబడిక, మున్నగువిషయములనుగూర్చి రీడింగుప్రభువు ముచ్చటించెను

సభా ప్రారంభము

రాజప్రతినిధి రీడింగు ప్రభువుగారును, ప్రభుగారును సమీపారముగా నిన్నయడయము 11 గంటలకు నిజమంతరము నుండి బయలుదేలి, కైదుపాను, ఆతిథారు లోడ్లుమీదుగా సభామందిరము చేరిరి. సభాధ్యక్షుడు మున్నగువాడు, సభాధ్యక్షునివద్ద, స్వాగతముసగిరి స్టేటుకాన్సిలునూతనాధ్యక్షుడగు సర్ హెన్రీ మానరీఫ్ స్పీకరుగారును, భారతశాసనసభాధ్యక్షుడగు సర్ ఫ్రెడెరిక్ వైలుగారును, సంగతుక ప్రభువుగారు పరివారమునుబరివేష్టింప రీడింగు ప్రభువుగారు చేరిక కడకలో యిరుకెలంతుల నున్న సభ్యుల కొకసారి యిటు, మరియొకసారి యిటు తలవంచి సమన్వరించి స్వర్ణ మయముగ చేతుచే గప్పబడిన యాసనము నధిష్టించిరి

సభ్యులు చాలమంది సభకు విచ్చిరి స్వరాజ్యపక్ష ప్రముఖులందరును వచ్చియుండిరి భారతప్రభుత్వ కార్యసంఘ సభలో పారిశ్రామిక కార్మిక కాఖానభ్యులుగ నున్న సర్ భూపేంద్రనాథ మిత్రగారును, నాదాయ విద్యాకాఖా సభ్యులు గనున్న సర్ హెన్రీ మిల్లాగారును సభకు వచ్చినవ్వదు, సభయందున్న వారింతును వారిని గౌరవించిరి స్టేటుకాన్సిలుసభ్యులును, భారత శాసనసంఘ సభ్యులును గూడనీ భజన వచ్చియుండిరి.

కన్నాట్ ఆర్థరు రాకుమారుడు, వారిసతీపతియు, రీడింగుప్రభుగారు, సర్ రాబర్టు హుగ్ గారును, సుప్రసిద్ధ ప్రేక్షకుల ప్రత్యేక స్థానములందుగూర్చుండిరి. మాలానామహమ్మదాల్ గారు స్థితితర ప్రేక్షక స్థానములందు గూర్చుండిరి ప్రేక్షక స్థానములు జనసంతులముగా నుండెను.

సరిగా 11-10 గంటలకు రీడింగుప్రభువుగా నుపన్యాసము జరుప వారంభించిరి 11-45 గంటల కుపన్యాసము, ముగిసి నది. వంగరాష్ట్ర నిర్బంధకాసనము గూర్చిన తీవ్రవిమర్శనలకు గూర్చి ప్రసంగించినపుడు, రీడింగుప్రభువు గారు చుప్పరమునకు బ్రంగించిరి ఉపన్యాసము ముగిసినపుడు చాలనేపు కరతాక భ్యులు చెలంగెను

సంగ్రహోపన్యాసము

డెల్లీ, జనవరి 20—భారతశాసనసభను నేడుమహావైభవముగా వైస్రాయిగారు తెరిచి రెండుసభల సభ్యులయెదుట నుపన్యసించిరి సభకుచాలమంది సభ్యులువచ్చిరి. ప్రముఖులనే కులు ప్రేక్షకులు గ వచ్చిరి. వైస్రాయి గారు వెనకకాననభకు తాముపన్యసించినది తెలుసు నేటిదనుక దేశమందలి పరిణామములనుబట్టి తమయొపన్యాసమున వివరించిరి. ప్రపాంతిక దేశములలో మన సంబంధము చాల సఖ్య భావముగ నున్నది. ఆర్థిక వాణిజ్యవ్యవహారము చాలమంత కఠిన్మితి నూచించుచున్నది. వజరలన్ని యిబ్బంది గలిగినను, వ్యవసాయము మొత్తము మీద కాగుగ నేయున్నది

వైస్రాయిగారు కాలనీల సంఘమువారు చేసిన పనికి చాల సంతోషమును వెల్లించిరి. అంతికాలములో ప్రభుత్వమువారికి యద్యోగముని హిందువులకెచ్చు కన్యాలోని పల్లపు భూమిలను పరీక్షించుటకు పంపుచున్నార సాధ్యోగసంఘమువారి యద్యోగములను వివరింకంగీకరించి దక్షిణాఫ్రికా వ్యవహారము హిందువులకు తక్కువ యనుకూలముగ నున్నమాట వాస్తవము కాని మనము దానిని సాధ్యోగములకొక బట్టియుండవలెను.

తామును హిందూదేశపు ప్రధానమంత్రియుఁ గలసి యొక కవిత్య రమ లో మారక సంఘము నొకదానిని స్థాపింప నున్నార. వ్యవహారము లింతకన్న చుట్టి కార్యతమార్గములకు వచ్చునెడల ప్రభుత్వమువా రొక చిన్న యుపసంఘముగూడ నేర్పఱుపవచ్చును. ఈసంఘమువారప్పటిప్పటికి గలుగు నార్థికవిషయములను వివరించుచుండును

ఇక వంగదేశపు ట్టానెస్సు విషయమయి వంగదేశపు కార్యనిర్వాహకసభ్యులు తమవద్ద నున్న యభిలభారతదేశ కార్య నిర్వాహక వర్గము న్ను, హిందువులుగాని, విరోధియులుగాని యేవిధముగ నత్యంతరము మాచింపలేదని సభవారికి తెలియజెయచుంటిని ఈ నిర్బంధకాసనము యొక్క అత్యంతావసరమును నేనొప్పునుచున్నాను వంగదేశపు గవర్నరుగారి సర్టిఫికేటును పూర్తిగా నొప్పి కానుచు నీసనము ప్రభుసమ్మతికై యుంచబడినది ఆసమ్మతి పచ్చిన ఇంటనే యీసంబంధపు నేరస్థులను విచారించుటలో ప్రధానన్యాసకాసనమున కెంతకానికార ముండవలయునో నిర్ణయించుటకొక కాసన మీసభలోనుంచబడునని నిశ్చయింపఁగాను నుండిరి.

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గూండరు మద్దతు మ గారును వారి కన్నులవిచారణసంఘమును చేసిన సేవకు వారిని సంతరించిరి కోహటునిర్ణయము నామోదించిరి నాయకులు మరకల సాముల నగమటకు చేయుచున్న ఘన కార్యమును గుర్తించుచు ప్రభుత్వోద్యోగతీరుషయమున నెంతయో పాటుబడుదురనియు తెప్పిరి.

సంపూర్ణోపన్యాసము

స్వాగతము

మరియొకసారి మీద స్వాగతముసంగక గల భాగ్యము నాకు లభించినది ఈ సారి జరుగు పథలలో చాలముఖ్యవిషయములు చర్చకు రాగలవు. చర్చా ఫలితము భారతదేశాభివృద్ధికిని, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యాభివృద్ధికిని సహాయకముగఁ గాక యని నేను మనఃపూర్వకముగ ప్రార్థించుచున్నాను. భారతదేశమంతును సరిహద్దులందును ప్రస్తుతపరిస్థితులు చాలయనుకూలముగనుండినందులకు నేను సంతసించుచున్నాను. మనసహద్దులందున్న విదేశములలో, మనకంటె సామీప్యముననున్న దేశములవారితో మైత్రి యిప్పుడు మిక్కుటముగా నున్నది

ఆపును దీద్యోగులకు స్వాగతము

ధిల్లీసాంతముందు జరిగిన నైతికప్రదర్శనముఁ దిలకించుట కాప్తస్థానములందు ప్రధానోద్యోగులు నేటి సభకు వచ్చి యున్నారు వారికి నేను స్వాగతముసంగుచున్నాను. అమీరుగారి ప్రభుత్వమునకున్న బూత్తిస్వాగభామని ప్రభుత్వమునకున్న గాఢమైత్రిగలదనుట కీయోద్యోగులకొక నూచకముగటచే భారతీయులు వీరి యాగమనమునకు చాల సంతసించుచున్నారు.

వజీరుసానము

వజీరుసానమునం దిండియాదొరతనమువారవలంబించిన పద్ధతివలన కుప్రతిధులగు గొందరు ప్రాణముఁ గోల్పోవుట సంతాపకరమేయైనది యనివార్త మైనది. కాని యాపద్ధతి వలన మండలమునకు చాల ఉద్రమేర్పడినది దేశమునంగు క్రమక్రమముగా కాంతిగలుగుచున్నది. వజీరుసానము దుత్తర భాగమున నైరోహిమహాసంగ్రామమునకు బూర్వము మన కెట్టి

పలుకుబడియుండెడినో యట్టి పశుబడి మీ యెల్లరును గలిగితిమి. అందువలన నెట్టి నేనల గ్రహమును ద్రుముగా తగ్గించుట కవకాశము గలుగుచున్నది. షిలాభాగముందుమాత్రమింకను విషమసమస్యలు చాలగలవు కానిఁ బోష్యురించవలసియున్నను, యచా గూడ యభివృద్ధి గలుగు నేయున్నది

వాణిజ్యము-వ్యాపారము

ఆర్థికస్థితి, వ్యాపారసౌకర్యము, కె డి వ్యాపారులు సముద్రవ్యాపారములగుడ చాలా గాను వి నాలోగో 292 కొట్ల రూపాయల మొగలసరుకు లె ౨ నమూనావే. 1922 లో కంటె 89 కొట్లను, 28 లో కంటె 18 కొట్లను హెచ్చుపెట్టి 24 లో జరిగినది దేశీయవ్యాపార గుడ చాల యభివృద్ధి కెందగలమాచనలు కనురడుచున్నవి ఇం పదాయల పెట్టాదాయము చాల హెచ్చుటయే యిందుకు నిదర్శనము

వ్యవసాయము

వజరలవలన యచ్చటచ్చట వ్యవసాయపుఁ గృషికి గలది నష్టము వాటిల్లినను, మొత్తముమీద నంటు కాగుగ నే యున్నది ప్రతివంట మామూలుకంటె హెచ్చుగా నున్నది. గోధుమ మున్నగు పంటలు గూడ చాల సంతృప్తికరముగ నున్నవి.

ప్రభుత్వవర్గమున మార్పు

ప్రభుత్వవర్గమున జరిగిన మార్పు లిదివఱకే మీకు తెలుపఁ జదియున్నది సర్ భూపేంద్ర నాథమిత్ర, సర్ హెన్రీ మిల్లా గార్లు నా కార్యసంఘమున సభ్యులు గా నియమింపఁబడి యుండిరి వారి సలహావలన ను సహకారమువలనను నేనాసించుచున్న రీతిని, అధికముగ లాభమునుఁ బడయఁ గలుగుదు నను నమ్మకము నాకుఁ గలదు స్టేటుకాన్సిలు కఠ్యక్షుడుగ నుండిన సర్ మాంటెగు బ్లెట్యుగారు మధ్యరాష్ట్రములకు గవర్నరుగా నియమింపఁబడుటవలన సర్ హెన్రీ మానరీఫ్ స్పీకరుగారిపు డధ్యక్షుడుగా నియమింపఁబడెను. వీరికి కేకమందలి కాసనసభలతో చిరపరిచయము గలదు. వీరు చాల మన్ననలందుడవీరి కావున స్టేటుకాన్సిలు సభ్యుల మన్ననలకుఁ గూడ వీరు పాత్రులు కాగలరని నాకు నమ్మకమున్నది. ఈరెండు సంఘముల సభ్యులలోగూడ కొంతమార్పు గలిగినది. ఆరెండు లను నేనిపుడు తెలుపుటవసరము, స్టేటుకాన్సిలు ప్రారంభమైనప్పటినుండియు నాసలఘమున సభ్యుడుగా నుండిన రైట్ సరలుల్ శ్రీనివాసశాస్త్రి గారాకోగ్యము సంగతినందున రాజీనామా నీయవలసివచ్చినందులకు చింతించుటలో రెండుసంఘముల సభ్యులు నాతో నేకీభరింతురని నమ్మెను భగవదనుగ్రహము వలన త్వరలో వారికి సంపూర్ణాభిగ్యము గలుగగలదనియు, త్వరలో మజల స్టేటుకాన్సిలుకు వచ్చి తమ ఘనమనీషా విశేషమున నాభగము గౌరవమును గలిగింతురనియు, నవారముగ తమ సామర్థ్యము దేశసేవకు వినియోగింతురనియు నేనాశీంసుచున్నాను

నానాదేశసభ

1924 నెవ్రెంబ రజ్జోబరు నెలలో జరిగిన నానా దేశపు సంఘసభలో భారతదేశ ప్రతినిధిగనుండి బసజేత హర్దింజి ప్రభువు, బికనీరు నహారాజా, సర్ మహమ్మదు రఫీకుగార్లు నేనీసందర్శమున సభిసంక్షింప గోరుచున్నాను. ఆసభలలో చాల ముఖ్యతమగు విషయములు చర్చించబడినవి ఒడంబడిక నూచన లాభలోనే వెలువడెను. ప్రచుదొరతనమువారు నితరదేశముల దొరతనము వారాయుడగుకొని యిప్పుడు చర్చించుచున్నారు

విదేశములలోని భారతీయులు

1924 జనవరిలో నేనీసభలో నాపన్యసించినపుడు కె యాలో భారతీయులస్థితి చాల విషమముగ నుండెను ఆ విషయమున నిండియాదొరతనమువారి పక్షమున నభిసంధి నలఁగూర్చి తెలియజేయుట కొక యుపసంఘ మేర్పఱుపఁబడ నని నేను నూచించితిని మార్చి నె.లో కా గూప సంఘ మేర్పఱు పఁ బడెను నీ ప్రపి య ల నెలలో వారు లండను నగరమున జరిగిన ప్రారంభించిరి కన్యా, ఫిజీ, టాంగనీకా దేశములలోని భారతీయులకు సంబంధించిన ముఖ్య విషయములను గూర్చి వారి పెక్కుసారు లభినివేశన మంత్రితోను తనతరోద్యోగులతోను సంభాషించిరి అదినీవేశనముల మంత్రియగు భావనుగారు చాల కాంతముగను, సావధానముగను, మన ప్రతిధుల ప్రసంగముల నాలకించి నందులకు వారి కెంతయొక ప్రజ్ఞాండును ఈ విషయమును భారత ప్రతినిధులు జూడిన సామర్థ్యమునకు వారి నెంతయొ బ్రతేసించున్నాను కన్యానుగూర్చి భావను

ప్రత్యేక న్యాయస్థానముల (టిబ్యూనలు) ను గూర్చి హైకోర్టువారికిగల యధికారమును నిర్ణయించుట కొక చట్టము నీసభలో నిండియూ దొరతనమువారు రుపపాదించవలసిన యవసరము గలదగుచున్నను ఇండియా దొరతనమువారు తనకొనంగిన యధికారము వినియోగించుకొని వంగరాష్ట్ర గవర్నరు నిర్బంధ కాసనమును సర్టిఫికేట్ ద్వారా యామోదించి సంతకము చేసెను. అందులకు నేనుగూడ పూర్తిగా సమ్మతించితిని ఇది చాల ముఖ్యవిషయమగుటచే నాకుగల సర్వాధికారమును వినియోగించి వంగరాష్ట్రమునకును, తత్ప్రభుత్వమునకును నేను సహాయము చేసెదను ఈ చట్టమును గూర్చి బాత్మిసార్వభౌముని యనుమతినిగూడ బడయాలగు నేను నిశ్చయించితిని. సార్వభౌముడను నుతినిచ్చిన యెడల నీకాసనసభలో వీనికి సంబంధించిన చట్టము నిండియూ దొరతనమువారు రుపపాదించవలసినవచ్చును. కాన ప్రస్తుతము యీచట్టముయొక్క మరతులను గూర్చి నేను ఇర్పించదలచుకొనలేదు. కాని గవర్నరు జనరలునకు నాకుగల ప్రత్యేకాధికారములను ఒట్టి ఒసంగిన అనుమతి ప్రకారము యీచట్టము లులోనికి వచ్చినదిగాన, ఆ అనుమతిని నిచ్చుటకుగల ఆవశ్యకతను గురించి కొంచెము నేను జెప్పవలయుదను ఇదివరకే దానిని గూర్చి సవిస్తరముగా దెలుపబడియుండెను. అయినను ప్రజలతో కొంతమందికి లేనిపోని సంశయములు బాధించుచుండుట వలన కొన్ని ముఖ్యాంశములనుగూర్చిన దురభిప్రాయము లింక ను దొంగలేదు. కాన నే ననుమతి నొసంగుటయు వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు అనుబంధం దెట్టుటయు మంచిదిగాదని జే

కాశీనాథ } కాశీ, ఎరిక్ల శిష్యులచే,
20-1-25 } నాడులతరపున బాంబే,

ఆంధ్రవత్రిక

1925-వ సం॥ జనవరి నెల 21-వ తేది

బుధవారము

రిడింగు ప్రభువు ప్రసంగము

హైలదవ శాసనసభ ప్రారంభమున రిడింగు ప్రభువు గారు యిచ్చిన యావద్యము మామూలు స్వల్పకాలములో మిగిలే మున్నది. వీరి దృష్టిప్రకారము సరిగ్గా లన్నియు చక్కగ నున్నవి. వజీరీస్తాను దండయాత్రను వీరు పూర్తిచేసిరి. ఆరికసీతి అనుకూలముగ నున్నదని తెలిపిరి. విదేశములందలి భారతీయుల విషయమునగూడ వీరు మిగుల ఆశాపూరితులుగ గనుపట్టిరి. కేనియా భారతీయుల కింత వరకును చేరనిదన లాభము గనుపించదు. ఎన్నిక హక్కుల విషయమున ని పీఠభూముల విషయమునగాని, ఎట్టి మార్పు గలుగలేదు. ఇమ్మిగ్రేషన్ చట్టమునకు కాలగల కార్యదర్శి యంగికార మిడివరకు జూపకున్నను, యిక్కుముందు జూపవచ్చును. ఈ యుద్ధదవ మెప్పుటికిని యుండనేయున్నది. కేనియా భారతీయులు అసహాయపద్ధతిని పవలిపైచిన మూట నిజమి. కాని, వారి కోర్కెలు నెఱవేరుటచే నటుల జరిగెనని తలచుట ప్రమాదభూయిష్టము. భారతీయుల నిస్సహాయతయు, శక్తిహీనతయు దీనికి కారణము లని చెప్పవచ్చును. పీఠభూములలోని భారతీయులను కాలువెట్టినారు. పల్లపు భూములలో భారతీయులు నివాస మేర్పరుచుకొనుట కెంతవరకు విలగునో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విచారించుట కేనియా ప్రభుత్వమువారు రెన్ని యిడుమల వెట్టిన ఆన్ని యిడుమలకు భారతీయులు లోబడుట, అభివృద్ధి యనిపించుకొనదు. నేడు పీఠభూములలో నుండగూడదనరి రేపు పల్లపుభూములలోగూడ భారతీయులు నివసించగూడదని, కేనియా ప్రభుత్వమువారు దలిపిన చేయగలిగిన దేమిగలదు? ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పెంపిన కేనియా సంఘమువారు తమ నిర్ణయమును తృప్తికంఠముగ నిర్వహించిరి. రాజప్రతినిధిగారు సంతసించుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారి సంతసమునకు కారణము ఉదవచ్చును. కని ప్రజలట్టి సంఘమున పాల్గొనజాలకున్నాం. కేనియా సంఘసభ్యులు నియతము ఆశాభంగమునే దెలుపుచున్నారు గాని, సంస్కృతి గనుపరచుట దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులసీతి విషయమున ప్రముఖరింగు ప్రభువుగారు సంతృప్తి గనుపించలేదు. అక్కడిపరిస్థితులు అనుకూలముగ లేదు. భారతీయుల మృతినపలుహక్కులను నిరాకరించడ నేరాలు ఆర్జినెన్సుకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరము జూపుటబట్టి, వారి హృదయము ప్రశంసనము దాల్చుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారిండుకు అసమ్మతి తెలిపిన మాట నిజమే. వెనుకటి ఎకాంటామారును దక్షిణాఫ్రికా గవర్నరుగారినిగూడ నిర్బంధితానమును నిరాకరించుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు సూచించుచుండిరి. కాని, అన్నిటా జరిగెను. దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవా

నిశ్చయము గాంచి, గవర్నరుజనరలుగారు రాయనను భీతిపెండియందురు. అయినను, ఓరిమితో వేచియుంపవలెనని, రిడింగు ప్రభువుగారు నా హాని చూచున్నారు వేచియుండిన నేమిప్రయోజనముండును? భారతీయులసీతి మరింత యభ్యాసమగుటకప్ప వేరలాభ ముండజాలదు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను వెడలగొట్టుటకే యిట్టి పన్నుగడ పన్నిరని నానాటికి విచిత్రము గుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాయందు బుట్టి బెరిగిన భారతీయులనుగూడ వీరు లవంతముగ ఒప్పించుచున్నారు. విచ్చికినిగ్రమనమనుపేర ఆకృత్యములనేకములు జరుగుచున్నటుల, సి. ఆర్. నాయుడుగారు మున్నగువారు దెలుపుచున్నారు. భారతవర్షమునకు బోయిన, జీవనాధారము లధికముగ గనుపించునని మాయమాటలు చెప్పి, భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి బంపివైచుచున్న నిదర్శనములు బెక్కులుగలవు. ఇటీవల, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులొకరు భార్యతో, పదిమంది పిల్లలతోను గలిసి యీ దేశమునకు వచ్చి జీవనాధారముగానక మలేరాజ్యములకుజావ నిశ్చయించినటుల, నాయుడుగారు దెలుపుచున్నారు. ఆ పిల్లలందరును నేటాలులో జనించినవారే నట. మరికొందరిటుల మోసబోయి కుటుంబమును మాత్రము దక్షిణాఫ్రికాలోవదలి హిందూదేశమునకు వచ్చినవారుగలరు. ఇక్కడకు జేవ పిమ్మట ఏపనియు దొరకక ఆశాభంగులై మరల దక్షిణాఫ్రికాకు బోనంచగ, వీలులేదని అధికారులు దెలియజేసిరి. ఈ తీరున నట్టడ వినిదిగి, నిర్భాగ్యులై యున్నవారి దైన్యస్థితిగాంచి, ఏ భారతీయుని హృదయము కరుగకుండును? ఇట్టి సీతి నరసి, ఓరిమితో వేచియుండు టెటులనో తెలియదు. ఎన్నటికయినను ఇండియా ప్రభుత్వమువారి మొరలను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు రాదీంచెదరా? ఈ సందర్భమున కర్జను ప్రభువుగారి అల్లుడును, తేబరు సభ్యులొకగు ఆస్వాల్డు మాస్లేగారు శార్వత్త ప్రతికా ప్రతినిధికి దెలిపిన సంగతులను గమనింపవచ్చును. వీరి వాక్యములు నిజమును బయల్పరచుచున్నవి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులసీతి చక్కబడు టెటులని ప్రశ్నింపగ, ఇంగ్లండు జోక్యము కలుగజేసికొనజాలదని, మాస్లేగారు స్పష్టపరచిరి. అధినివేశరాజ్యముల స్వాతంత్ర్యముతో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు ఇంగ్లండుకు హక్కులేదట. ఇంగ్లండు పరిపాలనలోనున్న రాజ్యములలో, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి మేమునను జేయగలరటగాని, వెలుపల నేమియు జేయజాలరట. బ్రిటీషు పరిపాలనలోనున్న ప్రదేశములందే, భారతీయుల హక్కులగూర్చి ప్రభుత్వమువారు టెటుల ఉపేక్షవహించుచున్నారో దెలుప నక్కరలేదు. ఆ విషయము నటుంచిన, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు వారి ముక్తిని వారే జూచికొనవలయునని విదితమగుచున్నది. మాస్లేగారు లేబరుపక్షమునందు పలుకుబడిగల సభ్యులు. అట్టివారే బ్రిటీషు ప్రభుత్వ నిస్సహాయతను వెల్లడిజేయుచుండ, కన్సర్వేటివుల దృక్పథ మెటులుండునో యూహింపవచ్చును. ఇట్టి సీతిలో రిడింగు ప్రభువుగారికి గల ఆకలి యీ భారముగలదో జెప్పజాలము. మాస్లేగారు సూచించెడి ప్రతిక్రియ, తెల్లవారు మామూలుగ సూచించెడి ప్రతిక్రియయేగాని వేరుగాదు.

భారతీయులు తమ జీవితపరిమాణమును తెల్లవారిలోకాటు వృద్ధిజేసికొనవలయునని, మాస్లేగారు గావించెడి హితోపదేశము నిరర్థక మనుటకు సందియములేదు. జీవితపరిమాణమును, అవసరములబట్టిగాక కేవల భోగలాలనము ననుసరించి నిర్ణయించుచున్నారు. ఎంత తిని, ఎంత త్రాగిన సంతృప్తిపలని దలచునంతవరకు, భారతీయు లట్టి బోటీతో నిలువజాలరు. సందర్భముల నన్నిటిని పరికించిన భాతవర్షమునకు స్వరాజ్యము లభింపుట చేతనే, విదేశములందలి భారతీయులసీతి చక్కబడునని తెల్లమగుచున్నది. ఇంగ్లండుగాని, హైందవాని కారవర్గముగాని వారిని రక్షించెదరనియూహించుట కెట్టి యవకాశము గనుపించదు. ఇదివరకు సందిచు మేముయిన మిగిలియున్న యెడల, మాస్లేగారు దానిని దీర్చి పున్నము గట్టికొనిరి. శాశ్వతమవిషయమై రాజప్రతినిధిగారు దెలిపిన విషయములు ప్రోత్సాహజనకములు గానేరవు. ఉక్కరక్షణ మాను సుంకములచేగాక బాంటిలములమున జరుపనికు సాధ్యమనున తోచదు. పేదరు కరెన్సీలో నిమగ్నయెడగిన మొత్తపు డిమిటిని వృద్ధిజేసి, ధనపుచిక్కులను దొలగించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జేసెడిప్రయత్నము తొంతవరకు నఫలమగునో ముందుగాని తెలియదు. రూపాయి మారకపు నిర్ణయము త్వరలో జరుగునను నాక, రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగమువలన గలుగుట లేదు. ఆరిక విచారణను ముందుగ జరుపకుండ, పన్నుల విచారణను జరుపుట ఎంతటి యనర్థమో దెలుప నక్కరలేదు. హెచ్చుపన్నుల నేతియనయినను విధింపదలచినతప్ప, యిట్టి విచారణను జరుపవలసిన యవసరము గనుపించదు. ఈ విషయమున రాజప్రతినిధిగారు మిగుల ప్రావృద్ధ్యుని గనుపరచిరి. ప్రజల ఆరికసీతిని విచారించిన పన్నుల నింకను తగ్గింపజలసిన యవసరము గనుపించెడిది ఇదివరకే, పన్నుల భారముకింద దేశము కృంగి కృశించుచున్నది. ఇంకను ఎక్కడు పన్నులను విధించుటకు సాధ్యపడదని, బాలునకమునను విదితము గాగలదు. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును లిట్టను ప్రభువుగారు సర్టిఫై జేయుట, రిడింగు ప్రభువుగారి కెంత యామోదకరమో పాతకులకు దెలుపనక్కరలేదు. రిడింగు ప్రభువుగారు వెనుక కలకత్తాలో నిచ్చిన ప్రసంగమునందు బెంగాలు నిర్బంధములకు సంపూర్ణాంగికారమును సూచించియుండిరి. లా, ఆర్డరుల రక్షణ విషయమై ఉభయమును ఏకాభిప్రాయమునే జూపుచున్నారు. ఒకరికార్యములజూచి ఇంకొకరు మెచ్చుకొనుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో వీరల నిశ్చయమును మరలించుట కేరికిని సాధ్యపడదు. ప్రజాభిప్రాయమును, శాసనసభాభిప్రాయమును మూలద్రోయుటకు వీరిరువురును సమకట్టిరి. రిడింగు ప్రభువుగారి సమర్థనమును విమర్శింప బనిలేదు. వీరి హేతువాదము సూతనమయినదిగాదు. ఇట్టి నిరంకుశ ప్రవర్తనమునకు భారతీయులు జెప్పదగిన జవాబొక్కటియే గలదు. స్వరాజ్య సంపాదనకై ఎల్లరును నడుముగట్టుటయే మార్గము. ఒక్క ముహూర్త కాలమునా ననా తామసింపుట పాడి గానేరదు.

చింతామణిగారి యుద్ధోప

తాముకేయరు, ఒకరిని ముందుకుజూసియరణు
రితి మితవాద సోదరులతో విశేషముగ గను
పించును. చింతామణిగారికి సక్రమాందోళమునందే
మితిలేని సమ్మతమున్నచో, ఇతరులనుగూడ తమ
మార్గమునకు దెచ్చుటకు వీరు ప్రయత్నింపవచ్చును.
అంతియగాని ఒకమూల గూర్చు, కాంగ్రెసు
సభాపక్షముల నందరను నిలపించుటచే, వీరు దేశమున
కెట్టి మేలును కేయజాలరు. కాంగ్రెసునకు మిత
వాదులను పనియపూర్వముగ నాహ్వానించినపుడు,
చింతామణి ప్రభుత్వము కాంగ్రెసునందు కేరీ తమ
యభిప్రాయముల నెక్కడ దెలిపియుండవలసినది.
మితవాద సమావేశమును బెల్గాంనందే జరిపియుండ
వలసినది. అందుకుమారుగ బెల్గాం కాంగ్రెసుసభ
అవసరముగాంజనన కేకలిపిచే నేమిలాభము?
చింతామణిగారి దృష్టిప్రకారము కాంగ్రెసుసభోప
యోగము అమృత సరపు కాంగ్రెసునందయే
తొలగిపోయెను. ఇప్పుడు ఒరిగిన క్రొత్త వింత
ఏమియులేదు అననమగుచో, సక్రమాందోళిన
మును వదలి ఇతర పద్ధతుల నవలంబించుటకు, మిత
వాదులు వెనుదీయరిని, చింతామణిగారు బలుకు
చున్నారు. అట్టి యవసర మింకను రాలేదా? అధి
కారులు శాసనసభాభిప్రాయమును చులకన జేసి,
నిర్బంధశాసనములను సర్దిఫ్రై జేయనవచ్చును, ఇంకను
తాతలనాటి యాందోళనపద్ధతులను మితివాదులు
విడువగూడదా? బెంగాలు ఆర్మినెన్సును
చింతామణిగారి దవరకు తీవ్రముగ
ఖండించుచుండిరి. సంస్కరణములు
విఫలములయ్యెనని, విచారణసంఘము వారి ఎదుట
వీరు అనుభవపూర్వకముగనివేదించియుండిరి.
జాతీయవాదలతో చెరుతగలుపుటకు వీరికింకను
ఎట్టి యాత్మవణిగలదో తెలియదు స్వరాజ్యవిధా
నము విషయమున గాంధీమహాత్ముడు సూచించిన
పండ్లండు నియమములు అమూల్యములయినను,
చింతామణిగారికి ఏమాత్రము రుచింపలేదు. నూలు
చందాయనిని విరికేపగింపుకలుగుటలో వింతలేదు.
కాని, మితవాదులసభలో ప్రతిపాదించబడిన నాధ
నములేమి? స్వరాజ్యమును విరేటుల నంపాదించదల
చిరి? మరియొక రాయబరమును ఇంగ్లండుకు పంపు
టలో వీరు సంతృప్తిజెందివచ్చును. కాని ఇట్టి
రాయబరములతో నేమయిన లాభముండునా?
గాంధీ, దాను ప్రభుత్వము తప్పదోవ ద్రోక్కు
చున్నటులు, చింతామణిగారి రెండువో సరియగు
మార్గ మేదియో జూపవలయును. అందుకొరకై
తగిన కృషిసలిపి, అనుకూలభరితములను గనువలెను
వలయును. అంతియగాని, రాత్రిబవల స్వరాజ్య
సిద్ధికై కృషిసలుపుచున్న దేశనాయకుల చర్యలలో
తప్పు లేన్నుటవలన సమమంతులు ప్రయోజనముం
డు చింతామణిగారు అశ్రమము తమవంకకు మరిల్చి
జాలనిచో, జాతీయనాయకుల ననుసరించుట శ్రేయ
స్కరము అంతియగాని, త్రిశంకుస్వరము వలె సంత
రాశిమున సలిచియుండుటవలన, దామునకుగని
మితివాదులకుగని లాభము గలుగనేరదు.

మద్రాసు నిర్బంధించి ప్రాథమికవిద్య
ఎట్లు కేటకు, మద్రాసు కార్యచేపను నయ
నము నిగంధించి, పాఠమికవిద్యను కొనసాగించు

టకు నిశ్చయించినది ఇతర మునిసిపాలిటీలు
కొన్నింటిలో, నిడివరకే యిట్టి ఏర్పాటులు
ప్రారంభమయ్యెను. ప్రధానపట్టణము కన్నుల
దెరచునప్పటి కంతకాలము పట్టణ ఇప్పటికయి
నను, కొలది దివిజనులలోమాత్రమే నిర్బంధవిద్య
గలపుటకు సాధ్యమగును. పట్టణమంతయు నీ
విధానముక్రిందకు తచ్చునప్పటికి నాలుగవవత్స
ములమునకు పట్టణ నియమాంశబడుచున్నది.
నిర్బంధవిద్యావిధానమునకు ధన మవసర మనుటకు
నందియులేదు 1926 సంవత్సరము ఏప్రిలు 1 వ
తేది నుండియు, సంవత్సరపు ఆస్తి విలువయీద
100 కి 1/4 వంతున పన్ను విధించుటకు నిన్నటి
కార్యచేపనుసభలో ప్రజలలోనిశ్చయింపబడెను ఈ
విషయమై దీర్ఘ చర్చ జరిగెను గాని తుద కీ తీర్మాన
మంజూరింపబడుట సంతోషప్రదము నిర్బంధించి
విద్య గావలయు ననిన, పౌరులు కొంత ధనభార
మును భరింపక తప్పుడు ప్రజాసామాన్యప్రజోధ
మునకు యీ మాత్రము త్యాగమునకయినను
ఆస్తిగల వారెల్లరంకికరించుట నము
చితము ఇందుకుదోడుగ, కార్యచేపనుసభవారు
ఆస్తిపన్నును 100 కి 18 1/2 నుండి 17 వరకు తగ్గించి
ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించిరి కాంగ్రెసుసభ్యులు
కార్యచేపనునందు జేరినందుకు ఫలమూరక బో
లేదు. వారు మొదటినుండియు ప్రస్తుతవిపరీతపు
పన్నులను తగ్గించవలయునని పట్టుదల జూపుచుం
డిరి. 100 కి 1 1/2 వంతున పన్నుతగ్గింపబడినను,
నిర్బంధవిద్యక్రింద 1/4 వంతున పన్నును విధించవలసి
యందుటచే, అసలుతగ్గుదల 1 1/2 మాత్రమే
యగును. ఇకముందునుండియు ప్రజాభిప్రాయమును
కొనసాగించుటకు, కార్యచేపనుసభ బూరు
కొనుచో, దాని యుపయోగము విస్తరించి ఇతర
సగరములందలి కార్యచేపనులలో తులనా గు
ననుట నిశ్చయము.

స్వరాజ్యవిధానము

స్వరాజ్యవిధానము, భారతీయులనుండి యే
జెలుకడవలెనని, తేబరు పార్లమెంటుసభ్యులగు
మాస్టేగారు ఛార్వర్ణపత్రికా ప్రతినిధికి దెలిపిరి. సర్వ
పక్ష సమావేశము జాతీయ స్వరాజ్యవిధానమును
తయారుజేయ బూనుకొనినది ఇట్టివిధానము నంగీక
రించుటకు, కన్నరేవటిపు ప్రభుత్వముగాకున్న మానె
లేదుప్రభుత్వమయినను ముందుకువచ్చునా? సంస్క
రణ శాసనముప్రకారము, హిందూదేశము
స్వపరిపాలనమును పొందుటకుముందు ఏయేయం
తరములను చాటవలయునో నిర్ణయించెడిబాధ్యత
యంతయు బ్రిటీషు పార్లమెంటుపైననే గలదు.
ఇంగ్లండు నిర్ణయించిన విధముననే జరుగవలయునని,
తేబరుమంత్రులు సయితము విశదీకరిచియుండిరి
మాస్టేగారివరకు నంగీకరింపకబోవచ్చును బాధ్యత
గల తేబరుపక్షనాయకులు మాత్రమీవిషయమై
పట్టుదల జూపుచున్నారు హిందూదేశము తయారు
జేసెడి స్వరాజ్యవిధానమును ఇంగ్లండు కొనసాగించు
నని, మాస్టేగారు ఖండితముగ దెలుపగలరా? తేబరు
పక్షమయినను ఇందు కొడబడునని రూఫీగ వాగ్దా
నము జేయగలరా? లేనియెడల ప్రజలదృష్టిని ఇతర
విషయములపై మరలించి, వారికి లే పోని యాశల
గలిగించుట అనుచితము. తనయభీప్సమును ఇంగ్లండు

తప్పక నెఱవేసినను సమ్మతముగుదురువరకు,
హిందూదేశము స్వరాజ్యాందోళనమును నిలిపి
వేయజాలదు స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును
నంపాదించుటకు హిందూదేశము ముఖ్యముగ
బూనుకొనవలయును అది చేకూరినగాని, స్వరాజ్య
విధానమును నెలకొల్పుటకు సాధ్యపడదు.

మహాత్ముని కార్యదీక్ష

బెల్గాం కాంగ్రెసుసభ ముగిసిననాటినుం
డియు, గాంధీమహాత్ముడు తూవుచున్న చాకచ
కృముగాంచిన ఆశ్చర్యము గలుగక మానదు.
నూలును దయారుజేయుటకు మహాత్ముడు గలి
గించుచున్న ప్రోత్సాహము, అని మహాత్తర
మగు కార్యదీక్షకు నిదర్శనముగ నున్నది. నిమ్న
జాతులసయితము నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వ
హించుటకు బాసయిచ్చుచున్నారు మహాత్ముని
పర్యటనములన దేశమునందు మరల నద్భుత
కార్యోత్సాహము జనించుననుటకు నందియుము
లేదు మహాత్ముని కార్యదీక్ష ననుకరించుటకు,
మిగిలిన నాయకు లెల్లరును బూనుకొనుచో, అచిర
కాలములో బెల్గాం కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములు
పథలమై దేశమునకు మహోపకారము గలుగు
ననుట నిశ్చయము. ప్రస్తుత సందర్భములబట్టి
భావిపరిణామ మనుకూలముగ నుండునని విశ్వ
సింపవచ్చును.

బొంబాయి దారుణహత్య

నిర్బంధింపబడిన నల్లరునుమృత్యును నొకశ్రీయు
రిమాండునందుంచబడిరి

బొంబాయి, జనవరి 20—బొంబాయిలో వలభారు
కొండవద్ద గావించబడిన దారుణహత్యసందర్భమున సోమకార
మానాడు అరెస్టుగాబడిన నల్లరునుమృత్యును, నొకనుసరి
శ్రీయు రిమాండునందుంచబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

షఫీ ఆహమదును మరయొక సారి గుర్తించుట

ఇంకూరునుండి ఒక దుకాణదారుడు వచ్చెను. తాను
షఫీని ఎరుగుదునని తెలిపెను. పోతీసువారు చాలమందిని చేర్చి
షఫీని వాటితోకలిపి నిలువదెట్టి దుకాణదారుని పిలిచిరి. అతడు
షఫీని సరిగాగు రించెను. ఇదివరకే రెండుసార్లు యిందూ
రులో షఫీకి ఇత్తడనిరి. కష్టస్థాయు అనునామెను పొరించు
టకు షఫీయను మరికొందరును వెనుక కుట్రపన్నిరి. ఆపుడు
యిందూరులో సి. వి. డి యినప్పైక్కురుగానున్న పాదోకడు
గూడ కుట్రలోనుండెను అని అపరైకుడు తెలిపెను షఫీనతడు
గుర్తించినపుడు షఫీ పంతుక నవ్వినాగెను.

నారీమను గారు

బావలా, మహతాగార్ల న్యాయవాదియగు నారీమను
గారి కేసువిషయమున చాల శ్రద్ధగా పనిచేయుచున్నారు

ఇందూరుమహారాజు

ఈనెల 15 వ తేదీ ఉదయమున మహారాజు బొంబా
యికి వచ్చెనను వడంతి ప్రజలమగా నున్నది.

నలుగురిని అరెస్టుచేయుట

ఒక ముసలిదానిని మరి ముగ్గురు పురుషులను పోలీసు
వారు అరెస్టుచేసిరి వారందరును ఒక కుటుంబమువాళ్లే. ఇది
వరకు అరెస్టు చేయబడినవారిలో ఒకరికి వీరు సలుగురును
బంధువులు

పత్రికల పండుగ

ఈవాక్తలను ప్రకటించుచున్న గుజరాతీ పత్రికలు
బొంబాయిలో విస్తారముగా ఆమ్ముడు పోవుచున్నది. ఒక
లాగా ఆమ్ముడు వర్షింప ఒక రూపాయకేకాడ అమ్ముడు
గునున్నారు.

మదరాసు వార్తలు

మదరాసు కార్మికోదేశము ఉద్యోగుల సంఘము:—పైసంఘము 5వ వార్షికోత్సవ సందర్భమున 28వ తేదీ సాయంకాలము 5-15 గ. రిషనుత్సవములందు టి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు “కొన్ని నగర నమస్యల గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. జి. టి. బోగు కమిషనరుగారు ఆద్యక్షత వహించెదరు.

శ్రీ పుండలికవరదనభం:—నేటిదినము రాత్రి 9 గంటలకు చెన్నపురి గోవిందస్వామయనిధి, 82 నెంబరు ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీవారి కార్యాలయమున (బహుశ్రీ వి. కృష్ణచార్యులగారివలన శ్రీమద్భాగవత కథావళియందలి కంసవధ యను పారికథాకాలక్షేపము జరుపుటను. భక్తవర్మ లండనుకు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

విదేశ ప్రయాణ నిబంధనల మార్పు:—1925 జనవరి 1 నుండి విదేశ ప్రయాణమునకు నూతన అనుమతి పత్రములు 5 ఏండ్లవరకు వారము. ప్రాతపానుపాట్లు (అనుమతి పత్రములు) పడేండ్లు మించిపోయినవో తిరిగి అమలు జరుపుటకు అనుజ్ఞ ఉన్నది. విసాలు లేనిపలములకు పోవనున్నచో నూతన ప్యాసుపాట్లు పుచ్చుకొనవలెను.

రాకపోకలు:—సర్. ఎ. పి. పాట్రోగారు తామలూరు ఉపాధ్యక్షుల సభాభ్యర్థితవహించుటకు నిన్న రాత్రి బయలుదేరి పోయిరి.

కర్నూలు జిల్లా పోలీసునూపర్వేంటు ఎస్. రామచంద్ర అయ్యగారు నిన్న రాత్రి కర్నూలుకు పోయిరి.

చిత్తూరు జిల్లా కలెక్టరులు డా॥ పి. వరదరాజులనాయుడుగారు నేడుదయము మదరాసు చేరిరి.

డి. ఎస్. రామచంద్రరావుగారు - ప్లేటు కొన్నింటి:—రామచంద్రరావుగారు తెజవాడనుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—“నేను ప్లేటుకొన్నింటి సభ్యునిగా నిలిచి నట్లు మీపత్రికలో ప్రకటించబడినవార్త సత్యముగాదు. కాంగ్రెసువారు నా అభ్యర్థిత్వమును ఆంధ్రకరించినచో నిలుచుటకు నాకెట్టి అభ్యంతరము లేదని తెలిపియుంటిని. ఆంధ్రస్వరాజ్యపక్షమువారికి ను సమావేశము గా లేదు. ఎవరిని అభ్యర్థింతుగా పేర్కొనలేదు. కావున ఎవరియంతట వారులేని సభ్యులుగా నిలుచుట స్వరాజ్యపక్షానికి విరుద్ధముగావున నా అభ్యర్థిత్వమును వదులుకొనుచున్నాను.”

మేరీరాణికలాల-వెండిండ్ల ప్రకటన
డా॥ య. రామరావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—మేరీరాణికలాల నోటి ను బల్లపై వెండిండ్ల ప్రకటనలుండుటను నూర్చి నేను కాననపల్లిలో కొన్ని ప్రశ్నలడగ దెలియబరచితిని. “ఆవిషయము ప్లానిక ప్రభుత్వమువారికి సంబంధించిన ముఖ్యవిషయముగాదు గావున 7 వ నిబంధన ప్రకారము ప్రశ్న లంగీకరింపబడవని” ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

ఈవిషయము ప్రభుత్వమువారికి సంబంధించినది గాకున్నచో మరిచేడి ముఖ్యమైనదగునో వాకు తెలియకున్నది. కాననపల్లి ఆడంబరములను, సంస్కరణల నిరుపయోగతను ప్రజలు రూఢిపరచుకొనెదరుగాక.

మాతృత్వ సహాయచట్టము
బొంబాయి శ్రీ సమావేశాభిప్రాయము
బొంబాయి, జనవరి, 20:—జగన్మోహన దాసుగారి భార్యయొక్క ఆగ్రాసనాధిపత్యము క్రింద సమావేశమైన ప్రాతినిధ్యముగల శ్రీసమావేశమునందు బోషి గారిచే ప్రతిపాదించు నున్న మాతృత్వసహాయ చట్టమును ఆమోదించబడవలయునని భారతకానసభ్యులను గోరుచు తీర్మానింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కావలెను
ఈ బాంకుతరఫున ఆంధ్రజిల్లాలోని పనిచేయుటకు ఒక ఖాదీ ఇక్వైర్మెంటును, నియమింప తీర్మానించినారు. నెల ౧-కి రు ౫౦ మించని జీతము నిత్తురు. ఖర్చులు విడిగా నిచ్చెదరు. ఈ నెల 3౦ వ తేదీలోపల దాఖలులు పెట్టవలెను. యోగ్యతలు తెలుపవలెను.
గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి,
ఆంధ్ర ఖర్చుబాంకు డివిజన్-సుంటూరు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపత్రిక

అభిమానులకు విజ్ఞప్తి
సంపాదకు లగు వి. ఎస్. శర్మ, డి. పి. వి. టి. గారు మాకిటుల వ్రాయుచున్నారు.

గతనెల 26, 27, తేదీలయందు అడయూరులో, సమావేశమైన ఆంధ్రపరిషత్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధుల మహాసభలో, ఆంధ్ర భారత తీర్థయొక్క, ఆదర్శములను, కార్యక్రమమును, అంతయునగేల, ఆంధ్రవత్తిత్వమును చిరస్థాయగర్భిల చేయుటకు, విశ్వవిద్యాలయమువారు చేయుచుండు పరిశ్రమలన్నిటిని, దేశమంతటను, వ్యాపింపజేయుటగాను, “ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పత్రిక” అనుపేర మాసపత్రికను సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రచురింపట అత్యవసర మని తీర్మానింపబడినది. సభ సలకరించిన అన్ని ప్రాంతముల ప్రతినిధులను, ఈతీర్మానమును కార్యరూపమున తెల్పుటగాను తమకత్తా ను సారముగ ప్రవృత్త పరచుచును, చేయుటకును, చందాకారులను చేర్చుటకును అంగీకరించిరి.

ఆ తీర్మానము పేరకు, ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీనుండి విశ్వవిద్యాలయ పత్రికను ప్రచురించుటకు నిశ్చయించుకొంటిమి. విశ్వవిద్యాలయ కార్యక్రమముపట్ల ఒక్క ఆంధ్రవేదాకా తీర ప్రాంతములవాడను అమెరికా, యూరోప్ ఖండములలోని వారును, తగినతీరి అభిమానము చూపుచున్నందున, అందరికిని ఉపయోగకారిగానుండుటకు పత్రికను ఆంగ్లాంధ్ర భాషలలో ప్రచురించుము. పత్రికచంకా అందరియొక్క అందుబాటులోనుండుటగాను, సంవత్సరమునకు రెండున్నర రూపాయలవరకు నిర్ణయించితిమి. ప్రస్తుతము పత్రిక 16 పుటల తీర్మాన కాకుండనుండును. దేశీయుల ప్రాశ్నాహము తగినంత యాన్ని పుటల సంఖ్యను క్రమేణా పెచ్చు చేయుటకు నైతము నిశ్చయించుకొంటిమి.

పత్రికమీద వచ్చు ఆదాయము పత్రికా స్వరూపమును వృద్ధిపరచుటకే వినియోగింపబడునని వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. కార్యము మహాభారమైనది. అభిలాంధ్రదేశముయొక్క సహాయ సంపత్తియున్నదని, మా ప్రయత్నములు కొనసాగజాలవు. ఆంధ్రజనని నేనించు మాకు అన్నిరీతుల దేశీయులు సహాయముచేసి మాప్రయత్నములను సక్రమముగా నిర్వహించుటకు సహాయము చేయ ఆంధ్ర సోదర, సోదరీమణులను ప్రార్థించుచున్నాము. ఆంధ్రలక్ష్మీపుత్రులందరు, మాకు అన్నిరీతులతోడ్పడి, మాకార్యభారమును కొంతవరకు వహించి, ఆంధ్ర భారతని పెంపొందింపజేయు అత్యవసర మని తెప్ప నక్కరలేదు.

పత్రికకు తాత్కాలికముగ, విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగారు రు. వి. ఎస్. శర్మగారు సంపాదకులుగానుండి, అడయూరు నుండి ప్రచురించెదరు. పత్రికకు చంకాచారులుగా చేరువారును, ఇతర సహాయము చేయువారును, వారితో అడయూరు, (మదకాసు) నకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరప ప్రార్థింతులు.

అగ్ని ప్రమాదము

ఒకలక్షరూపాయలు నష్టమునంభవించుట
బొంబాయి, జనవరి 20:—జివాను గోవిందకంపెనీ లోళ్లపాపునందు నేటికదయమున కూర్చుండి అగ్నిప్రమాదము సంభవించెను. టెలిఫోనుమీద లైట్లు, ఫ్రైయింగ్ మెన్ కలురు చేయబడినది. కాని అగ్ని ఆర్పయంత్రము వచ్చునరీతి చాలనష్టము సంభవించెను. నుమారు ఒకలక్ష కిమ్యుతుల తోట్ల ఆపారి యయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

స్వరాజ్యవారము

సి. ఆర్. దాసుగారి ప్రకటనము
కలకత్తా, జనవరి 21:—ఇంతవరకును స్వరాజ్యవారమునకు సమకూర్చబడిన ధనము మొత్తము రూ 225000 లని యు తమ పత్రికమువారు సర్వబూనిన కార్యక్రమమునకు మూడు లక్ష లవసరమనియు దేశీబంధు దాసుగారు ప్రకటించిరి. ఈలాటి భర్తీ గావించుటకు విరాళములను ప్రోత్సహించుటకు జనవరి నెలాఖరువరకు స్వరాజ్యవారము వ్యవధి నిర్దేశించబడినది. సంపన్నులు యామహాత్మ్యులైన కార్యమునకు విచిత్రతని దోడ్పడవలసినదని దేశీబంధు దాసుగారు గోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

గవర్నరుగారి వర్తమానము

బరంపురం వైద్యశాల తొరచుట

ఆరోగ్యవార ప్రదర్శనము
బరంపురం, జనవరి 19:—నేడుదయము గవర్నరు దంపతులకు తీరికలేంత పని కలిగెను. బాప్టిస్టుమిషను ఆస్పత్రిలో అనుదినమువచ్చి మందులు గొనిపోవు వ్యాధిగ్రస్తులకై నూతనముగా నిర్మింపబడిన భవనమును గవర్నరుగారు తొరచిరి. పురజనులు చాలమంది, ఉద్యోగుల సేవలు, మండ సారాజుగారు విచ్చేసిరి. వి. వి. జోగయ్యపంతులు, అయ్యగార్లును బాప్టరావు గార్లుకూడ వచ్చియుండిరి.

రెవ. ఎ. ఆండరుసంగారు గవర్నరుగారిని వైద్యశాల తెరువగోరుచు, ఆ వైద్యశాల చరిత్రను దెలిపి, తమ మత ప్రచారకార్యమును కానివలన ప్రజలకు జరుగుచున్న నేపను మిక్కిలిగా ప్రశంసించుకొనిరి.

గవర్నరుగారుగూడ ప్రత్యుత్తర మిచ్చునపుడు ఆ మత ప్రచారకార్యమున వారెల్లాలో జేయుచున్న కార్యములను ప్రశంసించి, ఆయాస్పత్రియందు భారత శ్రీలను నర్సులుగా శిక్షణ యొసగుటను చాల మెచ్చుకొనిరి.

ఆరోగ్య ప్రదర్శనము

పెదప గవర్నరు దంపతులు పాఠశాలలో జరుగుచున్న ఆరోగ్యప్రదర్శనమును దర్శింపబోయిరి. జ్వరముల గూర్చియు బాధ్యులగుగూర్చియు వివిధ వ్యాధుల కారణముల డెటెలుటపములు అమర్చబడినవి. ఈప్రదర్శనమును జిల్లాకలెక్టరుగారు గత బుధవారమునాడు తొరచిరి. మదరాసునుండి డా॥ వెంకట్రావుగారు వచ్చి వంతెనారోగ్యమును గూర్చి వేరొక ప్రదర్శనము జరిపిరి. 15వ తేదీన శిశుప్రదర్శనము జరిగెను. ఆరోగ్యముగను దృఢముగ నున్న శిశువులకు 10 మందికి బహుమతు లిచ్చిరి.

బాలికా పాఠశాల యావరణంలో పెద్దపండిలిజేసి అలంకరింపబడినది. పురపెద్దలు రావలసిన వారందరు వచ్చిరి. ఈసారి శిశుభూషణ రథోగారు కూడ దయచేసిరి. గవర్నరుగారి సతి బహుమతులను పంచియిచ్చెను. గర్నరు దంపతులకు ప్రదర్శనాసంఘాధ్యక్షులగు జయసుద్దీనుగారు పెదనము లర్పించుటతో సానభముగి చెను.

పెదప ఒక వరుసను పట్టుముతో చూడవలసిన అన్ని ప్లములకు గవర్నరుగారు వేంచేసిరి. మొదట ప్రభుత్వజిల్లా వైద్యశాలను చూడబోయిరి. జిల్లా సర్జను డా॥ సి. రామానజయ్యగారు సన్మానించి భవనముంతయు జూపించిరి. అన్ని శిస్త్రాగరములనుజూచి గవర్నరుగారు చాల సంతసించిరి.

చెనక జిల్లా జేయిలను దర్శించిరి. అందు 217 మంది ఫైటింగులరు. వారివంటగదులు, తిరగలికొట్టు, కర్మాగారములన్నియును జూచిరి.

పెదప కల్లికోట కాలేజీని జూడబోయిరి. అచ్చట కాలేజీ సంఘాధ్యక్షులగు కల్లికోట శాజుగారును, ఉపాధ్యక్షులగు ఎ. వి. జోగయ్యపంతులుగారును, ప్రిన్సిపాలుగారు ఎ. రామచంద్రరావుగారును ఎదుర్కొని కాలేజీయంతయు జూపిరి. ఒక అర్ధగంటకాలముట గడపి గవర్నరుగారు కళాశాల అధికారుల ప్రశంసించుచు విరమించిరి.

విందు
సాయంకాలము జనునందీనుగారు తమ బంగాళాలో గవర్నరుగారికి విందుపంపిరి. అనేకమంది అతిథులనురప్పించి, చెన్నపట్నమునుండి ఘనారావు దినుసులు తయారుజేయువారిని రప్పించి జరుపవలసినంత అట్టహాసముగ జరిపిరి.

రాత్రిగవర్నరుగారు పురమందిరమునందు ‘కుచి’ యను నాటకమును సందర్శించిరి. రేపుదయము గవర్నరుగారు రన్నాలుకొండ బోవనున్నారు.

రన్నాలుకొండ
రన్నాలుకొండ, జనవరి 20:—గవర్నరుగారు భారత సహానేడు మధ్యాహ్నము చ్చటకు వచ్చిరి. త్రోవలో ఆ స్కా వద్ద నిలిచి ఓడ్రులందరిని ఒక్క రాష్ట్రముగా జేయమని గోరు ఉక్త్యోగ సంఘమువారి విన్నపమును విరిరి. రన్నాలు కొండకుగల 50 మైళ్ల దా॥పొడుగునా పోలీసువారిని, పాటుకోలను నిలబెట్టిరి. రన్నాలుకొండలో ఫారెస్టు బంగాళాయందు విడిదిజేసి, ధారాకోట రాజాగారికిని ఖా. బ. యంసన్ అలిగారికిని దర్శన మొనంగిరి. సాయంకాలము రిజిస్ట్రాయరు, రంపపుమిట్ట సబుజయలు జూచిరి.

బీహారు శాసనసభ

పాట్లా, జనవరి 20—రాష్ట్రముందలి వ్యాయస్థాన కార్యక్రమములందు పిటిషనులును, వ్యాజ్యములును ఉర్దూభాష యందు వ్రాసిదాఖలుచేయబడుటకు స్వేచ్ఛనీయజేయబడినదని ప్రతిపాదించిన బిల్లు త్రోవజేయబడిన బిల్లులకు శాసనసభ రేపటివరకును నిల్చి వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

భారత శాసనసభ

శీతా కాలపు సమావేశము

అధికారుల చట్టములు

ధీర్, జనవరి 20 — భారతసామ్రాజ్య శాసనసభ యొక్క శీతా కాలపు ప్రథమసమావేశము జనవరి 22-వ తేదీ గురువారము అధికారుల కార్యక్రమమున ముగియగలదు. 1928 సంవత్సరపు భారతవాణిజ్య చట్టమును సవరణగావించుటకు నొక చట్టమును సర్ చార్లసు యిన్ని సుగారు, కార్మిక సమిక్షకు రిజిస్టర్ కాబడుట కొక చట్టమును సర్ బి యన్ మిత్ర సుగారు, శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టెదరు. 1928 సంవత్సరపు ఇండియను పేపరుకరెన్సీ ఆక్టును సవరణగావించబడునని విషయానుక్రమణికయందు తుదకు గలదు. ఒక దినమున శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టబడి అమోదించబడవలయునని సర్ జేస్ ర్ బ్రా కెట్టు గారు గోరుటచే నీ చట్ట యెంత జరూర్త నదో తెలియ గలదు.

బేలట్టు కాబడిన అనధికారుల చట్టము

ధీర్, జనవరి 19 — సీతేవరి 21-వ తేదీ సమావేశము నాడు భారతసామ్రాజ్య శాసనసభయందు అనధికారసభ్యులు ప్రతిపక్షింపుటకు బిల్లులు బేలట్టు చేయబడెను. జనవరి 20-వ తేదీ నాటి సభయందు ప్రవేశ పెట్టబడినట్టి అధిక సంఖ్యాకమైన బిల్లులే బేలట్టు కాబడినవి. కాని రెండు తేదీలందును బిల్లుల పానములు రెండు. జామియ విషయమున గట్టి శిక్ష విధించవలయునని మహారాష్ట్ర రామగారిచే ప్రతిపాదించబడు బిల్లు జనవరి 20-వ తేదీ యందు మొదటిసారి ముంకరించి నేడు నాల్గవసారి నకు వచ్చెను. భారతవైద్యపట్టభద్రుల చట్టమును సవరణగావించుటకీయన ప్రత్యామ్నాయ తీర్మానము నొకటి పంపిరి. బేలట్టు కాబడిన బిల్లులందు సర్. పురుషోత్తమ తాకుర్సీగారిచే సంపాదించిన రెండు కరెన్సీ బిల్లులు గలవు. షిల్లింగు నాల్గు పైసలు రూపాయకు మారకపు రేటుగా నిర్ణయించబడునట్లు చేయవలయునని యీ బిల్లుల ముఖ్యోద్దేశము. నాణెముల చట్ట (Coinage Act) సవరణచేయవలయునని తాకుర్సీగారిచే ప్రతిపాదించిన పన్ను బిల్లుల వస్తానము నొకటిను పంపిరి. అట్లసవరణపు బిల్లు 18-వ స్థానమునాక్రమించెను. రెండవ స్థానమున సర్ హరిసింగు గవసుగారు ఆలంకరించిరి. గవసుగారు నాల్గవ ప్రత్యామ్నాయ చట్టములను ప్రతిపాదించుటకు ముందుగ నొకటిను యిచ్చిరి. నాల్గవ బిల్లులలో రెండు ఆస్తి చట్టమును గురించినవి (Property Act) ఒక బిల్లు హిందూభార్యకాస్త్రమును సవరణగావించుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. నాల్గవ బిల్లు భారత కేజ్ స్యుటిని (I P C) 141 కేజ్ ను సవరణగావించుటకు జూచుచున్నది. బేలట్టునందు బాబురంగలాల్ జాఖోధియ గారు మూడవ స్థానమున గైకొనిరి. చిరుతవయస్కులకు హిందూ బాలర వివాహము సల్పబడకుండ కేయటకు పీరిటీలు ప్రయత్నించుచున్నది. తమతమ బిల్లులకు వి. కె. పటిల్, కె. కె. చంద, దొరసామియ్యంగారు, హరచంద్ర వివేక్ దాసు, పండిత హనుమంతుల నైత్రాగార్లు క్రమస్థానముల నొందిరి.

రామచంద్ర విజయము అను

బంగోలురాజుల చరిత్ర

క్షత్రియవీరులైన వంగోలు మండపాటరాజుల చరిత్రాత్మక నాటకము. దుర్గిరాల బోర్డు హైస్కూలు టీచరు అక్కిరాజు నరసింహారావుగారు గ్రంథకర్త. శ్రీయుత భూపతిరాజు వింకటపతిరాజు, సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగార్లు చే నుపాధ్యాయులు వ్రాయబడిన దీనివెల రు. 0.12-0 లు త్వరపడుదు. అదే గ్రంథకర్త చే రక్తిని అనునాటకము వెల 0.12-0. సి. వి. కృష్ణారావుగారు, పోస్టు బంగోలు.

సీసా 1-కి 2-0-0 **కు సు య** వి. వి. ఛాన్సీ యేరు

యీమందు గ నేరియూ అను నెగరంగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రానమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలగు మరుతుపోలు, మొదలగు బాధలను, వెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీలక్ష్మణుని యేవిధమున మనుమనాధులయిననూ ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 246 మదరాసు.

సీతారామోపాసనా మహాత్మ్యములు - బందరు

ఆంధ్రదేశముందు ప్రఖ్యాతి గాంచిన విద్యాధురీణులును శ్రీమచ్చంకరత్యాగరాజు కుటుంబ సభ్యుల నేనాధురందరులను, హరినామ సంకీర్తన గుధామాధుర్యమున మేను మరచుచు నావోపాసనయే కలియుగంబున మోక్ష సాధనంబని లోకమున మువదేశించుచు నట్టి యుపాసన గావించువారును, అగు బ్రహ్మశ్రీ హరి నాగభూషణంగారి గృహంబున యీ నెల 15-న తారీఖునుండి యీ సీతారామోపాసనామహాత్మ్యములు జరుపబడుచున్నవి.

ప్రతివత్సరమునవలెనే గాయకులను హరికథలును మార్దంగితులను భక్తాగ్రేసరులను విచ్చేసి స్వామిని నేమిచి తత్ప్రసాదమును స్వీకరించి చుచున్నాడు 16వ తేదీ శుక్రవారము నాడు బృందావన పురవాసులును, నుప్రసిద్ధ మార్దంగితులును అగు శ్రీమూర్తి ముక్తేవి రంగాచార్యులుగారికి కొల్లూరు వాస్తవ్యులగు చెరువుతనంతరామసోమయాజులుగారును మరొకందరును సువర్ణఘంట కంకణమును ఒహారీరించిరి. ఆకురునాడు వదాలి గామనివాసులును ప్రఖ్యాతిపొందిన మృదంగ వాద్యకులును అగు బ్రహ్మశ్రీ వారణాసి ఘంటయ్యగారికి బందరు పురవాసులగు కొందరు సువర్ణ ఘంటాకంకా ములంకరించి వారిని సార్ధక నామధేయలుగావించిరి. ఈ బహుమానములును గాయక శ్రేష్ఠులగు బ్రహ్మశ్రీ చేబోలు వెంకటరత్నంగారిసంగిరి వీరిద్దరును ఆయాసభలయందు మృదంగ వాద్యమునందు తమకుం గల పాండిత్యము జూపి యిట్టి పారితోషికముల నందుట కర్హులను విషయమును ఎల్లరకును జాటించిరి ఇప్పట్లున నీ యిద్దరును తమగురువులగు బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణంగారి యందు వారికి గల విషయ విశేషము, నావించుట యెంత యంత బ్రతం సాగ్గము. వీరిద్దరు యింకను పరిశ్రమగావించి తమయొక్కయు తమ గురువులయొక్కయు కీర్తిని దిగంతములకు వెదజల్లి చిరాయువులై దేశమునకు వన్నె వెల్పుచు పరిలుడుకు గాక యను సభ్యుల యాశీర్వాదములతోడను జయజయ ధ్వనులతోడను యానాటి సభలు సమాప్త మయ్యెను.

నేడు కాకినాడనుండి యొక పిన్నవయస్కులగు శ్రీయుతులు వెంకటరాజుగారను మార్దంగితులును, మ. రా. శ్రీ. మునుగంటి వెంకట్రావుగారను గాయకులును విచ్చేసిరి. వీరును ఫిడిలు వాద్యకులును బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణంగారి శిష్యులు నగు శ్రీ సర్వకాస్త్రీగారును కలిసి గాన సభ గావించిరి శ్రీ వెంకటరాజుగారినిగూర్చి యిదివరలో ఆంధ్రప్రతిభా ముఖంబున చదివి యుంటిమి. నేడు యీ చిరుత ప్రాయపు మార్దంగితుడు మావినవైద్యము సభాస్థానమునను నల కెంతయు పాత్రంబయ్యె. వీరు శాస్త్రదులకందరికి యొక విధమున అనిర్వచనీయమైన తన్మయులైన సాధించిరి. అంతట శ్రీ నాగభూషణంగారు తాము పొందిన యనిర్వాచ్యమైన నిష్కలంకమైన యానందమును వేలిబుచ్చిరి. “విద్యానేమి విజ్ఞానాతి-విద్యజ్ఞున పరిశ్రమ”, “అల్పజ్ఞానీ మత్సర గ్రామకాలీ. సర్వజ్ఞోన్యాల్య భావస్యపాత్రం” అను నాలోచనల ననుసరించి నిశ్శ్రువముగ విద్యాంసుడే విద్య యుండలి పరమమును గుర్తింబుగజాలును. అట్టి తండితుడు ఆజ్ఞా య, శ్రోధము, ఆహారము, విద్యేవము మొదలగు దుర్గుణంబులకు మారుదు. అట్టివాని మాసంబు యథార్థము ప్రతిభావిశేషమును తిలకించునపుడు బ్రహ్మ నందము ననుభవించును. ఇయ్యది నేడు శాసనయ్యోననిన యతిశయోక్తి కానేరదు శ్రీ నాగభూషణంగారు తాము తమ యానందము వెల్లడించుటకు మొదటిది యీనాడు శ్రీరాజుగారి వాద్యము, చిరకాలము క్రిందటివరకు తమకు చేదోడువాదోడుగా మెలంగి యనేక సభాశీలయందు కృష్ణునకు యర్హుడు డుబోలే మెలంగి మనదేశమునకు నెక్కుడగు ఖ్యాతిని గడించిన శ్రీ ఆశ్వధాటి రామమూర్తిగారి వాద్యమును స్ఫురణకు జెచ్చుచున్నది యనునంత వారు నిశ్చేష్టులయిరి. నోట తడియాతను కీరీరము కంపించెను జాషుములు ప్రవించెను. ఒక ప్రేమ తరంగము వెల్లువెరిసిపారెను. చూపరుల హృదయములు జలవరించెను అంతట పోరలివచ్చు తరంగముల నాపురానంబాలక కూలబడితి ఇందుకుంగారము, అలనాడు వీరిద్దరు స్వేచ్ఛతో వివారించిన రంగస్థలములు నాటి కలుపుకొలులవోలు, అప్పటి అవి నాభావసంబంధము, విద్యావిషయక చర్యలు, సభాశైలికలై యాశ్చర్యండు భృంగివలె నొకరినొకరు “భేష్ భేష్” లను యెచ్చుబెంబుల పోడుకొనుటలను యొక్కసారి మానస విధియందు పాడక. అయే

బెంగాలురాష్ట్రీయ సమావేశము

బై రేంద్రనాథ సేన్ మాటుగా రగ్రాసనాధిపత్యము "నిరాకరించిరి

కలకత్తా, జనవరి 21 — బెంగాలురాష్ట్రీయ సమావేశమునందు అధ్యక్షత వహించుటలసినవని గోరబడ బై రేంద్ర సేన్ మాటుగా రిందులకు నిరాకరించిరి “అమృతబజారు పత్రిక” చెప్పుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కన్నాటుదండతుల నిర్గమనము

ధీర్, జనవరి 21 — కార్యదర్శి సమేతముగ కన్నాటు దండతులు లక్ష్మణ పురము వెడలిరి కన్నాటు దండతుల కొరికకారముగ రాజకీయ సంబంధముగ పటాటోపములేవియు జరుపబడలేదు. అయినను ఎల్లచరిత్ర ప్రసిద్ధమైన ప్రాంతములను దృశ్యమును సంతరించిరి. జామ్యా మసీదు కుట్రబో మీనారు నూతనధీర్ మొదలగు మనోహరదృశ్యము ను జూచిరి శ్రీవారల గౌరవార్థము రాజప్రతినిధి నొక విందుగావించెను అధికారులును భరతపూరము దాటియూ మహారాజుగార్లు విందునకు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

కౌంసిల్ ఆఫ్ స్టేటు

సర్ దేవప్రసాద నర్యాధికారి తీర్మానము

ధీర్, జనవరి 20 — విదేశములందున భారతీయుల దుర్దశలను విచారించుటకు నొక కమిటీ యేర్పాటు చేయవలయునని గోరుచు నొక తీర్మానమును సర్ దేవప్రసాద నర్యాధికారిగారు కౌంసిలు ఆఫ్ స్టేటునందు ప్రతిపాదించెదరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రహింతుల కరింబాయిగారి మరణశాసన

ధర్మకర్తల తీర్మానము భూరి విరాళము

బొంబాయి, జనవరి 20 - దాదగు నందుగల బొంబాయి ఉన్నతపాఠశాలయందు కార్మికతరగతుల బిడ్డలకు వైదిక పరిక్రమిక విశ్వాభివృద్ధి గావించుటకు ఒక లక్షరూపాయలు బొంబాయి మునిసిపల్ సంఘమువారి అధీనముందు రహింతుల కరింబాయిగారి మరణశాసనము ధర్మకర్తలు గావించిరి.

ఇందు కైతవములేదు. స్వార్థమున కానరాదు. అభిమానమును కున్న కటకటన ఇట్లుండుటకు వీలులేదు. అప్పటి వీరి పీఠి వీరికి శ్రీరామమూర్తిగారియందును వారి సామర్థ్యముండును గల సప్తచ్చమైవ ప్రేమనే నూచించినది. శ్రీ నాగభూషణంగారు సంస్కారముగల భక్తులు. భక్తుల హృదయము మిగుల యుద్ధి మైనది. ఇట్టి వల పీఠి ద్వరును కారణాంతరముల చేచి డిపోవుట విరి ప్రత్యేక ఖ్యాతికి భంగముకాకున్నను యొకప్పుడు వీరిద్దరును కలిసి సభలు గావించినప్పటి యుత్కృష్టతను, వారి యశోన్యమైతియు వెల్లడిచుయ్యెను

రామమూర్తియను వ్యక్తియే సభలోనున్న యెటుల యాచరించవలసియుండనో ఎటులయాచరించుండెడినాడో తెలియుదు. సమ సమయంబులందును మున్నున్న యాస్పత్యమును గోల్పోయిన యీ మనయాంధ్రదేశము నేడు మరల ప్రజాశీలిత మందలి వివిధకాఖలందును తనకీర్తినిస్థాపించియీ దేశమునకుగూడ నొక ప్రాచీనముగ వ్యక్తిత్వమును కలనను శూత్రమును చాటుచున్నది. ఇట్టితరి దేశమందలి విద్యాంసులును కవులును దేశాభిమానులును మున్నగువారు యేకారణంబులనీని ప్రబలిత తమ తమభిన్నాభిప్రాయంబులను మార్చుకొని సోదరభావంబున మాతృనేమగడంగిన లోకకల్యాణ మగునటకు సందియములేదు అను విషయము ఎల్లరకు విదితము. అంత నాగభూషణంగారు శ్రీరాజుగారి సంస్కారమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు ఆంధ్రగా యొక ప్రపంచముందు శ్రీరామమూర్తిగారికొక వ్యక్తియనియు, బ్రహ్మశ్రీ ఘంటయ్యగారికొక వ్యక్తియనియు, ఇట్టి వ్యక్తులు మనదేశముం బెన్నియో కలవనియు అందుపైన తేల్పొనబడిన వారిద్దరి యొక్క పోకడలను రసవంతముగ సమ్యేళనము గావించి వారి వాద్యమును స్ఫురింపజేయుచున్నారనియు యచిరకాలంబున వీరెంతయు యభివృద్ధికి రాగలరనియు సభాసదులకు విన్నవించి వారి యుపాసనాదైవముగ శ్రీమత్త్యాగరాజుస్వామివారి ప్రసాదము శ్రీరాజుగారికి లభించుగాక యనియు యాశీర్వదించి సభను ముగించిరి.

(ఒక ప్రేమకుడు).

కలకత్తా, జనవరి 20:— 1924 డిశంబరు నెలలో దేశ
మతికాబడిన ప్రముఖులు సరకుల మొత్తము విలువ 17.22
క్షుల రూపాయలు ఎగుమతి కాబడిన సరకుల విలువ మొత్తము
రూ 3608 లక్షలు. (అ. ప్రె.)

హిందీలో గాని, దేశీయభాషలలో గాని యువవ్యసించినవారు ఆక్షిప్తపాఠమునూ, అందుచే, దేశీయలో ధీమంతులగును, ప్రతిభాకారులగును. వారికాంగ్లభాష రానంతమాత్రమున-జాతీయోద్యమములందును, దేశీయసంస్థలందును తావులేకనున్నది. మన విదివర్తక చాలవత్సరములు తప్పకమార్గమున నుండిమి. ఇప్పుడైనను పాఠశాలలు తెరిసినవెంటనే సవరించుకొందుము గాక. హిందీ భాషను జాతీయభాషగా నొనర్చుటకు- మదరాసు రాష్ట్రమే గొప్పఉదాహరణముగ నున్నది. అందుచే హిందీ సాహిత్యరమ్యములను అయిదారు వత్సరములుగా తమకే కేని దక్షిణదేశములలో కేంద్రీకరించి ప్రచారమునకేర్పరచి, ప్రజలకు హిందీనిబోధించుచున్నారు. నాదక్షిణదేశపర్యటనమునందు- హిందీని జాతీయభాషగా నొనర్చుటకు గురించి చాలమంది ప్రముఖులతో ముచ్చటించితిని. ఇప్పుడు దక్షిణమున గూడ హిందీచెరిసినవారు చాలమందిగలరు. అంతయుగాక, ఇక నాల్గయిదు వత్సరములవరకు కాంగ్రెసుమహాసభ ఉత్తరదేశమున జరుగును. అచ్చట కార్యక్రమము వాదాపు పూర్తిగా హిందీరాలియెడల, ప్రదర్శనము జూచుటతప్ప వారికచ్చట నేమియు నర్థముగాదు.

ఖద్దరు

భావతరువాత, నూలుపడకుట, ఖద్దరుధారణ ముఖ్యమైనది. ఇందువలన, ప్రజలు ఆర్థికస్వతంత్రమును సంపాదించగలుగుదురు. వానిలన రాజకీయదాస్యము క్రిగూడ వారియందుదుంచును. ఇందువలన, ప్రజలయందు క్రమశిక్షణయు పరిశ్రమయు నలవడును. క్రమశిక్షణము లేనిది, మన మేకార్యమును సాధింపజాలము. నూలుపడకుటవలన క్రమశిక్షణయు, ఆర్థికదాస్యము క్రియగూడ లభించుటయేగాక, రాజకీయఅయ్యధమునగూడనుండును. ఇంతటి త్రివిధయుపయోగము మరేకార్యక్రమమునకును లేదు.

అస్పృశ్యత

మదరాసురాష్ట్రమున వర్ణవిభేదములు అస్పృశ్యతాబోషము తీవ్రముగ గాన్పించును. ప్రస్తుత పరిస్థితులందీవిభేదముల నింత తీవ్రముగా నుండుట యందలి న్యాయమును కాంతముగ విచారించి పవలెనని గోరెదను. దక్షిణదేశమున దేవాలయములయందు దేంద్రో యూగోపియనులు కాలిబూట్లులతో నడచుచుండగను, అచ్చటి పూజారులు ఆయూగోపియనుల దయను సంపాదించుకొనరు వంగి వంగి వినతులొనర్చుచు, వారివెంటినుకొని దేవాలయములోనికి దీసుకొని వెళ్లి జూపుచుండగను నేను జూచితిని. ఇది చాలసిగ్గులేకు. అట్టియూరపియనులకంటెగూత, విపంచమసోదరులు చెడిపోయిరా. ఈయూరవ్యాధిని తొలగించుటకు వెంటనే పూనుకొనవలెను. ఉత్తరహిందూస్థానమున నింత వర్ణవిభేదములేవు. అచ్చట బ్రాహ్మణులు కూడ్రులచేతుండి నీళ్లను గ్రహించెదరు. కూడ్రులు బ్రాహ్మణుల ఇండ్లలో సంచరించు చుండురు. దక్షిణదేశమున అన్నివర్ణములవారును వర్ణనియమముల చాల విశేషములుగ నొనర్చిరి. బ్రాహ్మణులును, బ్రాహ్మణేతరులు అందరను గలసి, పంచమసోదరుల కీ విషయమున నొనర్చుచున్న అన్యాయమును తొలగించవలెనని గోరుచున్నాను. దక్షిణదేశమున, హిందూమతస్థులను ఇతరమతములవారు అధికముగ కలుపుకొనుచుండుటకు ఇదియే కారణము. అగ్రవర్ణమైనవలె నిన్నుజాతుల నిరాదరణ మొనర్చుచుండుటచే నిన్నుజాతులు ఇతరమతములలో కలియుచున్నారు. నిన్నుజాతుల నటుల హీనముగ జూచుట హిందూ శాగరికమునకు కళంకము.

హిందూమహమ్మదీయసమస్య

జాతీయోద్యమమునకు ముఖ్యమయిన మరయొక విషయము హిందూమహమ్మదీయసమస్య. హిందూమహమ్మదీయమైతిలేనివినియ్యకై లేదని నమ్మువారిలో నే నొకడను. హిందూమహమ్మదీయమైతి ప్రస్తుతముగలదను విషయముననేను జిన్నాగారితో నేమాత్రము నేకీభవింపజాలను. హిందూమహమ్మదీయ వివాదము లెప్పుడున్నంత తీవ్రముగ నిదివరకెప్పుడును నేనుజూచియుండలేదు. 1921-22 సం॥ లం దిరుసంఘములకును పరస్పర ఆన్వేష్యగాన్పించెను, కాని ఇప్పుడు విషయములు పూర్తిగామాలెను. ప్రస్తుతము చాలరహస్యోద్యమములు ప్రాంతంభింపబడుచున్నవి. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను ఏర్పరచవలెనని ఒకయుద్యమము ప్రారంభింపబడెను. ఇట్టిప్రత్యేకనియోజకవర్గములన సాంఘిక కలహములను వివాదములను అధికముగను. జాతీయభావము పూర్తిగాదూరమగును. సాంఘికతీవ్రవాదుల నెక్కువజేసి, పోల్కొనించుచుండుచుగలదు. అప్పుడు జిక్యత్తును గురించి యూహించుటకయిన వీలుండదు. ప్రస్తుతము ఉత్తర హిందూస్థానమున సంభవించుచున్న కలహములలో నధికభాగమునకే ప్రత్యేకనియోజకవర్గములే కారణము. ప్రత్యేకనియోజకవర్గముల వలన, జాతీయలాభములు వెనుకకుద్రోయబడి, సాంఘికలాభములకు ప్రాధాన్యమొసగబడును. అట్టిసందర్భములలో, మహమ్మదాలీ, సోక తాలీగార్లవంటివారెవరో ముగ్గురునల్లురువచ్చిరి. హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు లేదని ఎంత ప్రసంగించినను నుపయోగములేదు. ప్రజాజానానీకి దీనికొనవలెనగాని అమహమ్మదాలీగారిమాటలుగాదు. మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజరుగారు నూచించినటులు నాయకులు ఈసమస్యను పరిష్కరించుటకు నిర్ణీతకార్యక్రమము నేర్పరచవలెను. వై నాయందు 2 కోట్లమహమ్మదీయులుగలరు. ఆయినను వారు చైనాలోని ఇతరమతములవారితో నెట్టివివాదములులేక ఒక్కజాతీయండగలిగిరి. ఈజిప్టునందు మహమ్మదీయులను కేదాలకును మతమును విజ్ఞానమును భేదమైనను ఒక్కజాతిగా ప్రత్యేకతతో నుండగలుగుచున్నారు. అదేవిధముగ మతములు వేరైనను హిందూవులును మహమ్మదీయులును ఒక్కజాతిగా నుండగలరు. అట్టినితీకార కండరును పాలుపడవలెను.

శ్రీ శ్రీ వర్ణతనేని వీరయ్యచౌదరిగారు

ఈడుపల్లెల్లు పురవాసియు సంపాదితానల్లు రాజకీయవిజ్ఞానియు వినిర్యులజాతీయవాదియు మృదుహృదయోచిత సంభాషియు, చిరస్మరణీయు శుశుభణయోగ్యుడగు వర్ణతనేని వీరయ్యచౌదరిగారు వివ.జ్వర బాధాపీడితులై ది 18-1-25 మకర సంక్రమణ సమయమున కీర్తి కేసులయ్యెనునీ తెలుపుట కంతయు జరిగియున్నాము. వీరిప్రాత్యాహ్వానములననే యచ్చట మూడు హిందీపాఠశాలలు పెట్టబడి హిందీభాష నేర్పబడుచున్నది. వీరికి వడసారము రి2 సంవత్సరముల వయస్సు. జ్వరాంతరముచే బెల్లాముకాంగ్రెసుకు జెళ్లజాలమికి చాల జింతింపుచు జ్వరాధిక్యత యందుగూడ కాంగ్రెసు మహాత్మాజీ ప్రభుత్వం స్యరణయే దక్కవేరొందు నెరుంగరు. వీరియకాలమరణమువలన వీరికుటుంబముతోపాటు మిత్రవర్ణమునకు తీరనికొంతకలిగినది. వీరితల్లి గారికిని చిన్నపిల్లలగు వీరమహేశ్వరుడు కుటుంబమునకును సానుభూతిని తెలుపుచున్నాము. వీరియాత్మకు సర్వేశ్వరుడు కాంతి నొసంగుగాత.

వర్ణతనేని వెంకటరత్నం.

గాలవేడుగ్రామంలో ఘోరహత్య

ఈ నెల 5 వ తేది రాత్రి కడపజిల్లా రామచౌటి తాలూకా గాలవేడుగ్రామములో చయ్యారెడ్డి అనువాడు పదు నాల్గుయెడలి కూనిచేసినాడు. పదిమంది మరణించివారు. 4 గురిని రాయచౌటి హాస్పత్రికి తెచ్చినారు. వీరసహా మరణావస్థలో నుండినట్లు తెలియుచున్నది. రాయచౌటనుండి గవర్నమెంటు వుడ్కోగళ్లకు పోలీసువారు గాలవేటికిపోయి చూచి వచ్చినారు. పోలీసువారు ముద్దాయిని వెతుకుచున్నారు. ముద్దాయి చయ్యారెడ్డి. పరారీలోవున్నాడు అని జి. గణపతి రావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

విద్యుద్దీపము జీర్ణతక్రిని కలిగించును

బాగుగా ప్రకాశించుచున్న విద్యుద్దీపగోళము (ఎలక్ట్రిక్ బల్బు)ను పొత్తికడుపుపై నుంచుకొనినచో మితిమీరి భుజించుటవలన కలుగు ఆయనము బాధ మున్నగునవి తొలగిపోవును. పదార్థము బాగుగా జీర్ణమగును. విద్యుద్దీపపు కాంతియందు క్రిమిసంహారకక్రియను బాధను నొప్పిని తొలగించు శక్తియును కలవు అని డాక్టరు హరీ, ఎఫ్.హాప్టముగారు (వాసిరి గాని వేడిబజారుకు కడుపుపై పెట్టుకొనిన చురుక్కుమని కారులుగాన బట్ట వడకజేసి దానిపైని పెట్టవలెను. పాడుగు పాటి దారమునకు బజులు తగిలించి స్వీచ్చిక్ మర్చియుంచినచో దానితో కడుపు నిటుల కాయవచ్చును.

చెట్లద్వారా వాయువార్తలను వినుట

అమెరికాలో ఫార్మెట్టు చేంజరు లిద్దరు యాచితమును కనుగొనిరి. ఒకచెట్టు ప్రానుదిగువను ఒక రాగి మేకు కొట్టి దానిని రేడియో బ్రాన్సుమిటాంతో కలిపినచో ప్రతి ఆకును కొమ్మయును గూడ ప్రతి స్వనించును. రెండుమాడు మైళ్ల దూరమున నున్న వాటిగూడ స్పష్టముగా వినబడును. ఈ పద్ధతి నలన తెలిఫోనుల అవసరముగూడ లేకుండపోవును. చెట్టు ఎత్తుగానుండిన అంత స్పష్టముగా మాట వినబడుచుండును.

ఏలూరు చైరుమనుగారి

మాననస్థపు దావా

క్రిందికోర్టు తీర్పుపై అపీలు

అపీలునందు శిక్ష కాయబడెను

ఏలూరు, జనవరి 20-—ఏలూరు మునిసిపలు చైరుమెను గారైన రావుసాహెబ్ బడిటి శంకట్రాయయ్యనాయుడు మాననస్థమునకై చేయబడిన దావాలో డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేటుగు కాన్సిలర్ గారిచే నీయబడిన తీర్పుపై కండుల సత్యనారాయణ, మానేపల్లి నూర్యనారాయణగార్లచే చేయబడిన అపీలు నేడు కృష్ణాజిల్లా సెషన్సుజడ్జి గారు కుర్ బేన్ షింగారు తీర్పు నిచ్చిరి. సత్యనారాయణగారి విషయమున భారత శిక్షాస్ఫూర్తి మునిసిపలు చట్టములక్రింద శిక్ష ఖాయముచేసిరి. కాని మునిసిపలు ఆక్టుక్రింద రూ 250 ల నుండి రూ 100 లకు జరిమానా తగ్గింపబడెను. డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు తీర్పుపతాకముగ నాల్గు సంవత్సరములు వోటరుగ గాని పాలకసంఘసభ్యుడుగ గాని నుండ వీలులేదనియు మాననస్థము క్రింద 200 రూపాయలను నూనేపల్లి నూర్యనారాయణగారికి విధింపబడెను. మాననస్థము క్రింద శిక్ష ఖాయముచేయబడెను. మునిసిపలు ఆక్టుక్రింద విధింపబడిన శిక్ష రద్దుచేయబడెను. ప్రోసిక్యూషను పక్షమున సర్ కె. వి. రెడ్డి, యస్. హనుమంతరావు పంతులు, యస్. జగన్నాధరావుగార్లును, బి. సత్యనారాయణ, సి. వి. రామాచార్యగార్లు ముద్దాయిల తరఫునను వాదించిరి. (తంతి)

ఏలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

క్రిశ్చియన్లైన డాక్టరునాయరుగారి జన్మదినోత్సవము

జనవరి 17:- ఈ నెల 15 తేది సాయంత్రము 6 గంటలకు ఏలూరుపురమండలమున డాక్టరునాయరుగారి జన్మదిన స్మారకముగ గొప్ప బహిరంగసభ జరుపబడినది. ప్రాసనరు లక్ష్మీ నరసునాయుడుగారు రాగసాధిత్యమును వహించిరి. డాక్టరు నాయరుగారిని నేను స్వయముగ నెరుగుదును. కాంగ్రెసును గైకొన సంస్థలందు బహుకాలము పనిచేసి, ఒకానొక మునిసిపల్ పత్రి ఎన్నికలో నొక బ్రాహ్మణ యభ్యర్థితో పోటీపడి ఓడి పోవుటవలన కినిసి బ్రాహ్మణేతరత్యమును వారు స్థాపించిరి. కాన్సిల్లను బ్రాహ్మణేతరులతో సాధ్యమైనంత జరుకు నిలిపివేయ నులంఘనములయే వారి ముఖ్యతలంపు. కాని యీ యుద్యమము గొప్పసంస్థయై బ్రాహ్మణేతరుల యభివృద్ధికై పాలుపడబోచి నది. వారి నిర్యాణాంతమున నీ యుద్యమమును నడపినవారు నాయరుగారి యభిమతముల ప్రకారము నడిపియుండలేదు. నాయరుగారి నేడు జీవించియున్నచో మన కాన్సిలు వ్యవహారము తిప్పుడుండి నటులనుండవు. ఇప్పుటి మంత్రులును సభకు స్థానములందుండియుండరు. నాయరుగారు ప్రత్యేక జాతులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండితీరవలయునని ప్రబోధించియున్నారు. దేశ మభివృద్ధికొచ్చినకొలదియ నీ ప్రాతినిధ్య మనవసరమైనచో దానినిపుడు తొలగించుకొనవచ్చును. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులనుసరించి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమవసరమని చెప్పకతప్పదు. ఇంగ్లండునందుగూడ నీపద్ధతి అమలునందండిన దని చరిత్రను చదివినవారికి బోధపడగలదు. కావున నాయరు గారు ప్రబోధించిన నీ ప్రాతినిధ్యసమస్య మనలనందర శాక ర్షింపదగియున్నది" అని అధ్యక్షులు తెలిపిరి. వివర పండిత గానల రామమూర్తిగారు, ఉప్పు నారాయణమూర్తి నాయుడు బి. ఏ. వి. యల్ గారును, కె. వి. రాఘవరావు నాయుడుగారు నాయరుగారి జీవితమును వివరించుచు నుపన్యసించిరి. సభ జయజయధ్వనులతో ముగిసినది.

రషియా జపాను రాయబారములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జనవరి 20:- రషియా జపాను రాయబారములు పూర్తిఅయినవి. ఒడంబడిక సంకేతమైనది. కాని ఒడంబడిక వివరములు స్వభావము తెలియలేదు.

చీనావారికి అభ్యంతరముగ నున్నచో ఆ ఒడంబడికను అంగీకరింపవనియు నుందుగ చీనావారి ఆనుమతిని బడసి మరియొ ఒడంబడికను చేసికొనవలెననియు ఉద్దేశపక్షముల వారిని చీనాప్రభుత్వమువారు హెచ్చరించిరి.

ప్రస్తుత కర్తవ్యము

హిందీ ప్రచారావశ్యకత

పురుషోత్తమదాసు టాంబూనుగారి యువనాగ్రహము

భారతదేశములో, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు, హిందీ ప్రచారమునందు ముఖ్యముగ శ్రద్ధాపూర్వకమున పట్టెడివారు. పురుషోత్తమదాసు టాంబూనుగారు, నిన్నసాయంత్రము సోదరస్వ

ఉపనాగ్రహము

మనజాదు స్వతంత్రముగ జన్మించెననియు కాని, ఎచ్చట జూచినను మనజాదు శృంగిలములతో యున్నాడనియు నుడివెదరు. ఈవాక్యములో ఇతరదేశ మందుకంటె భారతదేశము నందు అధికముగ విమర్శకమున యధార్థముగ గాన్పించుచున్నది. నిజముగా, అట్టివాస్తవ శృంగిలములను మనలో కొందరు గుర్తించ లేనంతటిస్థితికి వచ్చితిమి. ఈశృంగిలములలో కొన్ని బుగారుపూత పూయించియున్నవి. అందుచే నానిని, నునబో కొందరు అధిరములుగ గూడ తలచి, వానిని పట్టుకొని అతి ప్రేమతో కాగిలించుకొనుచున్నారు. మనవై విధింపబడిన దాస్యబంధముల కిట్టిస్థితి సహజమగుఫలితమై యుండవచ్చును. ఈదాస్య శృంగిలముల బాధను మనలో కొందరు గుర్తించుచున్నారు. మనలను బంధించియున్న శృంగిలముల బ్రద్దల కొట్టుట, వారి విధి ఆ దాస్య శృంగిలములను తొలగించుకొనునగునను బునకట్టి యభివృద్ధియు నుండవలదు. ముందు ప్రజలకు దభివృద్ధిగలిగినగాని, దాస్యశృంగిలములను ప్రేమ పుకొనజాలమని కొందరు చెప్పవచ్చును. ఇవి రెండును నొకదానిపై నొకటి ఆధారపడియున్నవి. వీనినొకటి తప్పించుకొన నలసియున్నది. మనజాతి ఇట్టిస్థితియందుండవలదు. అట్లుండుటకంటె మనజాతి, నశించిపోవుట యుత్తము. దాస్యశృంగిలములనుండి తప్పించుకొనుట కెత్తించుటకు పూర్వము, ప్రజల యందట్టికోరిక దృఢముగ నుండవలెను. అందులకుగాను, ప్రజాసామాన్యమునందు గొప్ప ప్రజోధముగలిగించి, ప్రస్తుతస్థితిని వారికి బోధింపవలసి యున్నది. అప్పుడే దాస్యశృంగిలములనుండి తప్పించుకొనుటకు దృఢముగ ప్రయత్నముల నొనర్చుటకు పిలువను. ప్రజలందఱి ప్రజోధము గలిగినతరువాత దాస్యమునుండి తప్పించుకొనుటకు మార్గములు వానియంతట నవియే గాన్పించును. ప్రజలందఱు దుర్బోధము గలుగనంతవరకు మాత్రమే దాస్యముండగలదు గాని అటు తరువాత నది వెంటనే అభ్యర్థ్యమగును. దాస్యమునుండి తప్పించుకొనవలెనను కోరిక దృఢముగ నుండుట, దాస్యముపోవుటయు నొకేసమయమున జరుగును. ప్రజాసామాన్యమునందట్టి కోరికను ఉద్బోధమును గలుగజేయుటయే మనకు మొదటికర్తవ్యము.

త్యాగావశ్యకత

ఇట్టిమాచ్చ ఒక్క ఊరులో నొకప్పుడు పాశ్చాత్యమైనది గాదు. గొప్ప త్యాగముల నొసర్చి బాధల ననుభవించినవేగాని అది సాధ్యముగాదు. అసహాయోద్యమము, ప్రచలించి యుద్బోధమును గలుగజేయుట కుద్దేశింపబడిన గొప్ప ప్రయత్నము. మొదట చాలమంది అసహాయోద్యమమును అపహసించిరి. కాని యుద్వ్యమములన 1919 సం॥ రపు భారతదేశమునకును ప్రస్తుత భారతదేశమునకును ఎంతయోధేయు గాన్పించుటలేదా? కలదు గొప్ప భేదముగలదు. దేశ్యముయొక్క దాస్యస్థితిని తొలగింపవలెనను దృఢనిశ్చయము అసంఖ్యాకులగు ప్రజలయందీయు దృఢమే గలుగజేసెను. ఈయుద్వ్యమమున, జాతీయస్వాతంత్ర్యవాంఛయు నొక్కొకప్పుడు రెండుపేర్లు. అందుచే స్వాతంత్ర్యవాంఛ యుండునంతకాలమును అసహాయోద్యమము మరణింపజాలదు. ప్రస్తుత యుద్వ్యమము, మందముగ నున్నను తిరిగి జీవంతమై విజృంభింపగలను.

అసహాయోద్యమములన ఆశేపల జీవితములు భగ్నములయ్యెననియు, అశేపము ఆతిశయములకు పాల్పెరనియు కొందరు నిందించుచుండగా వింటిని. అదియన్నియు వ్యర్థయ్యెనని నాటి ఆశేపణ. ప్రపంచమున నుత్పత్తునగున పరిస్థితి, గొప్ప త్యాగమున, పోరాటమున లేకుండ లభింపజాలవు. ఆనర్ప

ముత్పత్తుమైన కొలదియు, కష్టతరములగు త్యాగముల నొనర్పవలసియుండును. అయిగలదు దేశీయులు స్వాతంత్ర్యముకొర కొనర్చిన త్యాగములను గమనింపుము. వానియెటులు-మీ కొనర్చిన త్యాగములు వెలవలబోయి శూన్యముగ గాన్పించును. విరివొపజలు, తమయందు తమములగువారి రక్తము నర్పించి, పన్నులను కొలతపాటి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించగల్గిరి. వేల కొలది ప్రజలు, తమదేశముకొరకు జైలుశ్రమ జనిరి. వేలకొలది నాయకులు తమప్రాణముల నర్పించిరి.

ఇట్టివి విశేషా మహాసంగ్రామమును గమనింపుము. లక్షలకొలది ఆంగ్ల, పరామాయనకులు, కాలానుండి వెలువడి వచ్చి, తమదేశస్వాతంత్ర్యములకొరకు, రంగరంగమున కురికి తమ ప్రాణముల నర్పించిరి. తమసామ్రాజ్యముయొక్క స్వాతంత్ర్య పీఠమునద్ద, తమప్రాణముల నర్పించుటకు ప్రతివాడును సిద్ధముగ నుండవలెను.

గొప్పవిజ్ఞానము

ప్రజలయందు మనమొక గొప్పవిజ్ఞాన పరిణామము నొనర్చవలసియున్నది. ఫలితములకు భిన్నపడువారిచే నెట్టి విప్లవమును సాధింపబడలేదు. తామెనర్చు త్యాగమును త్రాగునందుంచి, ఎక్కడగలిగిన యెత్తుచునో యని పరీక్షించువారిచే విప్లవములు సాధ్యముగావు. స్వాతంత్ర్యవాదమునకు ముఖ్యమగునట్టి త్రోవలేదు. ప్రపంచమున నితరులందు నేమార్గమున జనుచున్నారో మనమును ఆమార్గముననే జనువలెను. వారు త్యాగమార్గమున జనుచున్నారు. ఎంత అధిక త్యాగ మొనర్చి అదర్శమును సంపాదించినయెడల అంతఅధికమగు నానంద మనుభవించగలము. సంగ్రామరంగము, అనందము లనుభవించుప్రదేశముగ నుండునని త్కత్రియలనుగురించి పూర్వము నుడివెయుండిరి. ఇది పూర్వమే గాక ఇప్పుడుగూడ సత్యమే. ఇప్పుడుగూడు నట్టివారు మనదేశమునచాలమందిగలరు. అసహాయోద్యమమున, కాశీజెంబులలో నసహాయవాది భయిదీగ నున్న 16 వత్సరముల, మహామృత్యుమిచ్చ బాలకుడు, జెయినిబంధనల నతిక్రమించెనను నాగోపాక్రింబ కొరడాజెల్లుల కిడు బిధింపబడెను. దానిననుసరించి జెయిలరు కొరడాతో మొదటిదెబ్బ కొట్టెను. ఆ బాలకుడు "మహాత్యా గాంధీకే" అని అరచెను. ప్రతిదెబ్బకు అతడట్లే అరచుచుండెను. తునకాతడు తెలివితప్పి క్రిందపడిపోవునరకును గాంధీమహాత్మకి నకుజే అనుపదమును మానలేదు. ఎట్టిశిక్షలను ఆబాలని భయంకెట్టివాడు. అతనిలోని స్వాతంత్ర్యకేతే నెవ్వరును తొంగివెలు జాలదు. ప్రజలందఱి దృఢముగా మానసికశక్తి విచ్చినయెడల స్వాతంత్ర్యముకొరకు మనము వేరు ప్రయత్న మొనర్చ నవసరము లేదు. మన పురాణములు మన పూర్వులొనర్చిన త్యాగముల గాధలతో నిండియున్నవి. కథించినిగురించి పురాణములందెక్కువ జెప్పకపోయినను అతని త్యాగమునుగురించి వెలుపబడిన స్వల్ప గాధలన, అతని నామము అనంతకాల ప్రవాహమునందు ప్రతిభునుజుని కండ్లయెడుటకు కార్యముగ నిలచియున్నది. మన యుద్వ్యమమునందు గొప్పఫలితముల కెదురు జూడుటకు ముందు, అట్టిత్యాగ సంసిద్ధతను, ఉద్బోధనమును ప్రజలందు గలుగజేయువలెను. అవియే మనస్వాతంత్ర్యసాధమునకు పునాదులు. పునాదులను దృఢముగ నిర్మించవలెను. వీనికొరకు, సామాజికులు తమకే కేంద్రీకరింపవలెను. రాజకీయములందే పక్షమునకు జెంజియున్నను, వేరీయస్వాతంత్ర్యము ఆదర్శము గాగలవారందరును ఈకార్యమునకలసి పడిజేయకలెను. అవి కానిది ఏ యుద్వ్యమమున, ఏకార్యక్రమమును స్వారాజ్యమును దగ్గరకు జేజాలవు.

ఆంగ్లభాషావతనమువలన నష్టములు

ప్రజలపూర్వములందు వైమార్గము గలుగజేయుటకు గాను ఆంగ్లభాష ప్రజాపూర్వములయై బరపుచున్న సహ్యాహ నమును తొలగించుట ప్రభుకర్తవ్యము. ప్రజలనవినిశి పరల నొనర్చుటయొం దీవిదేశభాషాప్రచార మొనర్చుచున్నవని ఇక నేడియు నొనర్చుచుండుటలేదు. ఆంగ్లభాషావతనము, మనజాతీయభావములను, జాతీయవిజ్ఞానపునాదులనే తొలగివేయుచున్నది. కొంతస్థితి వచ్చిన తరువాత, విశాలవిజ్ఞానము నందుటకు గాను ఆంగ్లభాష సభ్యసిం చుటను నే నాతే పింపను. దానిని నిర్బంధముగ పరిపక్షేయులు నాతేపించుచున్నారు. సాంఘిక, రాజకీయవిషయములందుపరభాష యుండరాదని నా యాతేవణ. అవిషయములందు విశాఖీయభాషకు మాత్రమే హక్కుగలదు. ఆంగ్లభాషను కేతికప్రసరణ సహాయముగ నుపయోగించుననును. కాని, బహుళగుడిబండగ నుపయోగించుకొనవలదు. ప్రస్తుతము మనజాతీయ సభ్యులందఱును, కార్యక్రమములందును, ఆంగ్లభాష ప్రధానస్థాన మాక్రమించు

చున్నది. ఆంగ్లభాషను, జాతీయమహాసభా కార్యక్రమనందర్భమున నుపయోగించునటుల నేర్పరచుటలో మనసాయకులు చాలపార బాటుచేసిరి. ఈపార బాటుకల- కాంగ్రెసు 89 వత్సరములగా పనిజేయుచున్నను, నాల్గయిదు వత్సరముల పూర్వమువరకు-కాంగ్రెసుకును, ప్రజాసామాన్యమునకును ఎట్టిసంబంధమును లేకయుండెను. భారత ప్రజాసామాన్యము కొంతకాలము నకుగాని, ముందంతకాలమునకు గాని ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొను దురని యెందుట కెట్టియవకాశమును లేదు. ఆంగ్లభాషా కొవిదులగు, సభావేదికల యుపసాహ్యులకు, ప్రజాపూర్వమును సరిగ గనుగొనజాలకున్నారు. ఈవిషయము నిరంకుశాధికారవర్గము వారికి దెలియును. ప్రజాసామాన్యమునందు చైతన్యము, గలుగనిది తమకు తొందర లేనవియెంచి, కాంగ్రెసువాది తీర్మానములు మొదలైనవానిని నిరంకుశాధికారవర్గమువారు నిర్లక్ష్య మొనర్చుచుండిరి. అందు వత్సరములకు పూర్వము, శీల్లీ కాంగ్రెసునకు దాదాపు 1500 మంది రైతులనుచ్చినపుడు కాంగ్రెసు వారికి జాతీయభాషావశ్యకత గుఱించెను. వారి కాంగ్లభాష తెలియక హిందీలో మాటలాడవలసిన దని కేకలువేసిరి. అప్పటి నుండియు కాంగ్రెసునందు హిందూస్థానీభాషలో మాటలాడుటకు ప్రారంభించిరి. గాంధీమహాత్ముని విజయమునకు చాలవరకు అతడు హిందీభాషయందే మాటలాడుచు నుపసాహ్యములూ సగుమంతులచే, నాతడు, ప్రజాసామాన్యము నాకర్షించగలిగెను. గాంధీమహాత్ముని జయమునకీదియే కారణము. భారతదేశము రాజకీయ దాస్యమునందున్నకు ఒకప్పుడు విముక్తి లభించునని ఆశింప తావుగలదు. కాని నిజానదాస్యమునను, భాషాశాస్త్రమునను నున్న వారికి ఎప్పటికైన విముక్తి లభించునని యెందుటకు అనకాశము గూడ లేదు. ఇప్పుడులో గూడ నాంగ్లయులు, అప్పటిభాషను తొలగించి ఆంగ్లభాషను స్థాపించుట కెత్తించిరి. కాని, విరివొ స్వాతంత్ర్యమునకు పోరాడిన నీక పీఠులు జేసిన మొదటివని దేశీయభాషయగు, గెయిలికభాషను పునర్యధింపింపబడె. ఈ యుద్వ్యమమువలననే వివిధప్రజలకు జాతీయభావములును, మానసిక స్వాతంత్ర్యమును లభించెను. అప్పుడు వారిస్వాతంత్ర్యవాంఛ వివరము నిరోధింపజాలకపోయిరి. బోయరుల చరిత్రయందుగూడ నిట్లే జరిగెను. తమభాష స్వల్పమైనను వారు, తమభాషనువదలి, ఆంగ్లభాషను స్వీకరించుటకు నిరాకరించిరి. మనము జాతీయవిముక్తిని సంపాదింపవలెనని, మొట్టమొదట దీనిని సంస్కరింపవలసి నది ఈ భాషా సమస్యయే. మన జాతీయమహాసభలలోను ఇతర సభలలోను, ఆంగ్లభాషను మాటలాడుటను తప్పించి, హిందీభాష నుపయోగించునటుల వెంటనే మార్చవలెను.

దేశమునందెన్నియోభాషలుండ అందు హిందీభాషయే జాతీయభాష నెందుకు పరిగణింపవలెనో వివరింపవలసిన స్థితి దాటిపోయినది. మనకోక జాతీయభాష కావలెననిన, ఒక హిందీ మాత్రమేగలదని అందును అంగీకరించిన విషయమే. భారత ప్రజలలో 22 కోట్లమంది హిందీభాష నుపయోగించుచున్నారు. ఒక చైనాభాష తప్ప, ప్రపంచమునందే ఇతరభాషయు నింతమంది ప్రజలచే నుపయోగింప బడుటలేదు. ఇట్టివిల నొక ఆంగ్లేయుడు తనభాషాప్రచారమును గురించి నునువుచు ప్రపంచమున 17 కోట్లమందికి ఆంగ్లభాష తెలియునని గర్వముతో బరకెను. కాని మన కంతకంటె విశాలమగు భాషగలదు. ఆంగ్లభాష నిన్నిటికిని మన జాతీయభాష గాజాలదు. ఈవిషయమును మనసాకుకు లందగును అంగీకరించిరి. ఆంగ్లభాషను తొలగించి ఆస్థానమున జాతీయభాషను ప్రవేశపెట్టగనే, ఆంగ్ల వ్యామోహము తగ్గి ప్రజలయందు జాతీయవికాస మేర్పడగలదు.

గాంధీగారి విజయము చాలవరకు హిందీభాష నుపయోగించుటయే కారణము. అతడు ప్రజలతో వారి భాషయందు మాటలాడును. అందుచే ప్రజాపూర్వమును నాతే దాకర్షించగలిగెను. గాంధీమహాత్ముడు, నూలు వడుకుట, త్రివిధ బహిష్కారములను జేర్చి అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించినపుడు అందు హిందీభాషాప్రచారముగూడ జేర్చియుండవలసి నది. అట్లుజేర్చకపోవుటయే, అసహాయోద్యమము కొంతవరకు విఫలమగుటకు కారణము. హిందీనిగూడ అసహాయోద్యమము జేర్చిననో అభిప్రాయభేదములు జరించునని ఆతడభిప్రాయపడెను. కాని, అసహాయోద్యమమునకుగూడ మొదట ప్రాతిపదికలుగలదు. అందుచే నాకారణముచే హిందీ సప్రభు వదలివేయకుండనుండవలసినది. ఇప్పటికిగూడ ఆంగ్లభాషవైగల వ్యామోహము తొలగిపోకుండుట విచారకరము. కాంగ్రెసునందు, ఆంగ్లభాషలో మాటలాడుచున్న ప్రేక్షకుల నాకర్షించుటయు,

విదేశవార్తలు

చీనా అంతఃకలహములు

హ్యోంగ్ హే పరిస్థితులు

బ్రిటిష్ పోగయోడలపై బాంబులను వేయటం

హ్యోంగ్ హే, జనవరి 19:—బాంగ్ యూ-కొలంగ్ గారి నేనలు 12000 ఐంగ్టావోకు బయలుదేరినవి. కాని చిహిన్ పాయనుగారి నేనలు ఓడిపోయిందటచేతను, పరాజయము గాంచిన పెటిల్వంటు పరిపాద్యుని కన్పించుటచేతను ముగిసి చిట్కలేర్పడవచ్చును. లీయంగ్ హి-కొగారి నేనలతో రషియా పటాలకొంటి కనపించుటచే ముగిసి చిక్కులు గలుగునేమో యని భయమగుచున్నది.

బింగుకియంగ్ కావల బ్రిటిష్ పోగయోడలపై 16 తేదీ తీవ్రముగ చీనావారు పెట్టులను ప్రయోగించిరి. ఒకగుండు వంతెనమీదనుండి పోయెను. కాని ఓడను దగలలేదు. ఇంకొక బ్రిటిష్ పోగయోడమీదగూడ పెట్టులను గరిపించిరి. దీనికి గూడ దెబ్బకలలేదు.

యుద్ధ ధ్వనులు

ఫ్రెంచిసేనాని మరణము

ప్యారిస్, జనవరి 19:—యుద్ధప్రారంభములో సేనాని గనున్న బారెజోగాను చనిపోయిరి. వీరినైస్య ముచ్చడోడిపోవుటచే బ్రిటిష్ పోగయోడలను మరలవలసి వచ్చెను. ఇతని అధికారమును తొలగించిరి. కాని ఇతని పూచీలేనిదే ఆపరాజయములకు ఆరినిని బాధ్యునిగ జేసిరి.

కాన్ నివేదికము—పరిహారము

సవరణ

ఐరిషు పరిస్థితులు

లండన్, జనవరి 18:—బ్రిటిష్ పోగయోడలపై బాంబులను వేయటం చిహిన్ పాయనుగారి నేనలు ఓడిపోయిందటచేతను, పరాజయము గాంచిన పెటిల్వంటు పరిపాద్యుని కన్పించుటచేతను ముగిసి చిట్కలేర్పడవచ్చును. లీయంగ్ హి-కొగారి నేనలతో రషియా పటాలకొంటి కనపించుటచే ముగిసి చిక్కులు గలుగునేమో యని భయమగుచున్నది.

ఖాలిఫేటు-కెయిరో కాంగ్రెస్

ఆఫ్ షేయవలెననుట

కెయిరో, జనవరి 19:—రాబోవుమార్చిలో జరుపదలంచిన ఆఫ్ షేయవలెననుట ఖాలిఫేటు సమావేశమును ప్రస్తుత మాత్రమే జేయుటకు గ్రాండు ఉలీమాసభవారు నిశ్చయించిరిని అధికార రీత్యా తెలియచున్నది. కొందరు ముసల్మానులు ముందీసభ ఉద్దేశ్యములను తెలియజేయవలెననియు, హెడవాజీ మరితర అరబ్బు నేతములతరపున ప్రతినిధులు వచ్చుటకు ప్రస్తుతము హెడవాజీ యుద్ధములోనుండుటచేతను అయ్యుద్ధమేపుడు ముగియునో తెలియకపోవుటచేతను, అసలీసభ సేర్పాటుజేసిన ఈజిప్టు ప్రభుత్వమునాతి ప్రజలు పార్లమెంటు ఎన్నికలలో ముగిసి యుండుటచేతను ఆఫ్ షేయ గోరుటచే ఈ తీర్మానమును గావించిరి.

జెడ్డా పరిస్థితులు

వాహబీదాడిని నిరీక్షించుట

జెడ్డాకావల వాహబీసేన విస్తారమున్నటుల వైమానిక పరిశోధకులు తెలుపుచున్నారు. త్వరలోనే మట్టపించెదరని తెలియచున్నది. జెడ్డాను జాగ్రత్తగా గాపాడుచున్నారు. నగరములోనున్న బంగారును విస్తారముగ ఇంకొకచోటికి గొంపోయిరి.

ప్యారిస్ ఒడంబడిక

అమెరికా పరిస్థితులు

వాషింగ్టన్, జనవరి 19:—ప్యారిస్ ఒడంబడిక వివరమును తెలియజేయవలెనని నెనెట్టులో జాన్ సోగారు తీర్మానము ప్రవేశపెట్టిరి. ఈ ఒడంబడికను చాలవరకు తీవ్రముగ ఆపించెదరనుచున్నారు. డాన్ నివేదికము ప్రకారము అమెరికా పరిహారములన్నియుచే ప్యారిస్ ఒడంబడిక అమలుజరుపు ధ్యతనుగూడ జహించవలె ననెదరు. ఈ తీర్మానమును విదేశంగసంబంధ సంఘాధ్యక్షుడు బోరాగా రంగీకరించినది తెలియచున్నది.

అమెరికా కెట్టిబాధ్యతలేదు

వాషింగ్టన్, జనవరి 19:—ప్యారిస్ ఒడంబడికపై లెడ్ స్టేట్సుకు క్రొత్తక నైతిక న్యాయకాస్త్రసమ్యక్త బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టకాలదనియు యూరపు న్యవహారలలో స్వతంత్రముగ యునైటెడ్ స్టేట్సు ఇష్టమువచ్చుట ప్రవర్తించుట కధికార మున్నదనియు హ్యూజెన్ గారు తియజేసిరి. దీనిని కూర్చొడిగా అంగీకరించినది తెలియచున్నది.

టుంట కామన్ సమాధి

కార్తరుగారు మరల పని ప్రారంభించుట

లండన్, జనవరి 18:—కార్తరుగారు టుంట కామన్ సమాధిని పరిశోధించుటకు మరల ప్రయత్నించుచున్నారు. వరి 25 తేదీని ప్రారంభించును. ఎంతవని జేయునో ప్రస్తుత తెలియదు. చాలవర కీపని సాగినది. లోపలి కవచేటికను స్థూపిషించెదరని అనుకొనుచున్నారు. టుంట కామన్ రాణి రితాలూకు ఆభరణములు సాక్షులుగూడ పరిశోధింపబడును.

క్రమ కర్తాగారము

పెట్టుబడిని తగ్గించుట

లండన్, జనవరి 18:—క్రమ కర్తాగారపు పెట్టుబడి 25000000 పౌనుల నుండి 8000000 పౌనులకు తగ్గవని తియచున్నది. 1922, 1924 లో ఏమియు దీనిదెండును చిట్టలేదు. ఉద్యోగులలో చాలమందిని తగ్గించిరి. క్రిందటి సంవత్సరము యుద్ధ పరిశరములను తయారు చేయటం అన్నియు చేతనకులే తయారుచేయుచున్నది.

ఐరిషు ఆందోళనకారులు

కోటలు-రివల్టెనుల పని

లండన్, జనవరి 19:—లండన్ లో ఈవారంతయున ఒక స్త్రీ ముగ్గురుపురుషులను పోలీసువారు బట్టుకొనిరి. పార్లమెంటులో ఇద్దరు మగవారిని బట్టుకొనిరి. వీరందరూ ఐరిషు రిపబ్లికన్ సంఘమునకు జేరినవారని అనుకొనుచున్నారు. వీరందరూ బ్రిటిష్ పోగయోడలను విధ్వంసమొనర్చుటకు తలపెట్టిరిని అనుమానించుచున్నారు.

బోవిధి నేరములు

యుద్ధనాకల రాకపోకలను గూర్చి వీరు ఇరువురును ఉత్తరప్రభుత్వములవలన ఈరహస్యము తెలిసె ననుకొనుచున్నారు. పార్లమెంటులో అరస్తుచేయబడిన ఇద్దరును నాకాడమునకు చెందినవారట. ఒకవారమువరకు చెబునాలలో విచారణ నిమిత్త ముంచబడిరి.

ఇంకొకరు నాకాడమునుగూర్చి గుట్టుబట్టుకు తెలియజేసినది అరస్తుజేసిరి.

స్త్రీని వదలుట

లండన్, జనవరి 19:—నాకలను తగులబెట్టుటకు మట్టబట్టుచున్నారని అరస్తుచేసినస్త్రీని విడుదలజేసిరి. ఇంకొకముగ్గురిని అరస్తుజేసిరి. ఇంతవరకు వీరిపై నేరములను ఆరోపించలేదు.

తేయాకు హెచ్చుధరలు

ఆహార విచారణసంఘమువారు విచారించుట

లండన్, జనవరి 18:—ఆహార పదార్థ విచారణ సంఘమువారు తేయాకు హెచ్చుధరలను పరిశీలించిరి. దీనినిగూర్చి ఏర్పాటుజే సెదవని గడ్డిన గారభయ మొసగిరి.

నల్లమందు వర్తకము

ఉత్పత్తి నిర్బంధములు

భారతదేశముపై నిబంధాలు

లండన్, జనవరి 19:—మాంధ్యపు గార్జి అనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

సినిమా ప్రభుని యువన్యాసము

లండన్, జనవరి 19:—నల్లమందు త్రాగుటను అంతరింపజేయుటకు గ్రేటుబ్రిటను పూనుకొనెననియు నల్లమందునుండి తయారగు ఇతరవస్తువులు చాల బాధకరముగ నున్నవనియు ఈ సమస్యను సాధింపనిచో జనీవాసభి భగ్నమగుననియు, ఇండియాలో నల్లమందుజేసికొను సమస్య భారతదేశ ప్రభుత్వమునకే సాధించెననియు అంతర్జాతీయ సమస్యగాదనియు ఇండియా నల్లమందు అపాయకరముగ పదార్థములకు పయోగించుకుండజేసిన లాభకరముగ నుండుననియు గగనసాల నాపుజేయుటలో చీనావారును, ఇతర బ్రిటిష్ ఆధిని నేతపరిపాలకులు తోడ్పడినందులకును కొనియాడిరి.

అమెరికనుల కిది అనుకూలముగ లేదని తేలికది.

లంకావైరుకు విడుగువంటిది

లండన్, జనవరి 18:—రాత్రి 12-50.1220 లో గడించిన లాభములపై పన్నును విధించెదరనుటకు లంకావైరు యంత్రాలయమునాటి విడుగుబడినటు లాయెను. ఈవస్తువు 1000000 పౌనులు లాభము గల్గిననుభున్నాయి.

వృత్తాంతలేఖలు

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

భక్తజన సమావేశము

జనవరి 19:— గుంటూరుపట్టణ హుజూరీగృహ యన యీసారి భక్తసమావేశమును పాతగుంటూరు భక్త బాహ్యుని చిరి. పట్టణ ప్రముఖులందరు వీరితో సేకీభరించి తగిన ప్రోత్సాహమును సహాయమును చేసారు. ఈ సమావేశములు రి నెలల కొకసారి ఆచరణకు జరుగుచుండును. ఈసమావేశ సభ్యత్వము వకు చందాయోమియులేదు. ప్రతిసమావేశమునకును హాజరయి భక్తిపారవశ్యమున నిమగ్నులగుట కంగీకరించుటయే, అర్హతా నియమము. కేవల భాగవతము నీతికి ప్రామాణ్యమై భాగవతపద్య భక్తులై భక్తులైనవారే జేయుచుండును. ఆంధ్రవేదమునంగల లక్షాగ్రగణ్యులు, పండితులు, పారిదాసులు, ఆశ్రమవాసులు చాలమంది తమ సాంత్వల్యముతో వచ్చి సమావేశము నలంకరించి తమకీకరించి పరమేశ్వరాధారణ సలుపుచుండురు. సహిత సాంప్రదాయానుసారమై, భారత జాతీయ హిందూ మత సైతిక సభ్యుల వేదోక్త సూక్తియను జాతీయ పునర్ని త్యామన కర్తవ్యతావశ్యకముగ భగవత్ప్రేరిత ఆధ్యాత్మిక సం చలనమొ యన ఈ మహోద్యమము మహాకానందకాయకమై విరాజిల్లుచున్నది.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు

విద్యార్థుల అలజడి తగ్గుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, జనవరి 19:— అలజారు విద్యార్థులకు మంచి విద్యావసతులను భోజనవసతులను గుర్తుపట్టను గూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన సమాస్మాగ్మిటీవారు విద్యార్థుల కోర్కెలన్నిటికి అంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది.

లివర్పూలు పత్రికాధిపతులు మారుటచే తమ ఎన్నికల ప్రచారమునకు కలుగునవ్వమును వారించుటకై జగ్గులం పక్షమువారు పాట్రీ యనునూతన పత్రికను స్థాపించుటకు మంత్రి వర్గమువారిని అనుజ్ఞ చేడిరి.

ఎన్నికలు సాధ్యమైనంత త్వరలో జరుపుటయే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమై నను జేరకు నియోజకవర్గముపట్టికలు తయారుగాకుండుటచే వాయిదాతయక తప్పినది కావని, దేశీయమంత్రి సిడ్గీపామెగారు తెలిపిరి. మరియవిద్యార్థుల అలజడి తగ్గినందులకు సంతసము తెలిపిరి. ఇక ముందేమియు అల్లరియుండదని ప్రభుత్వమువారు దలంచుచున్నారు. ఎన్నికలు జరుగునపు డంతయు ప్రకారముగ నుండవలెనని వారికోర్కె. అందు నిమిత్తమే ప్రచారములన్నింటినీలు పుజేయ ఆజ్ఞాపించిరినని తెలిపెను.

చీనాలో యుద్ధము

గియనుల సహాయము

బ్రిటిషునాకలకు హాని

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

హంగ్:— చాంగ్ యూనులెంగు గారి 12000 నేనలు ప్రత్యర్థుల యావరణలో చిక్కి పోయియుండినవి నేడు ట్టింగ్ గుట్టకు పయనమగుచుండుటచే పరిస్థితులు ఆహ్లాదకరముగ నుండెనుగానియదితాత్కాలికము. టాలాయంగుసియాంగుగారిచేది నివ్యానుగారు ఓడిపోవుట నిశ్చయమనితోచుచున్నది. అతనినేనలు సరిహద్దుప్రాంతములకు పారిపోయినవి. లూయంగు సియాంగుగారి పక్షమున రక్షియను నేనయగుచుండుటచే పరిస్థితి లోకను నిశ్చయమగునట్లు తోచును.

టెలిగ్రాము తగ్గుల త్రొందితయైనవి. బ్రిటిషునాక బెల్గూమ్ 16వ తేదీన కింకియాంగువద్ద అనేకుండ్లు ప్రేల్పుట జేసెను. ఒకగుండు నాక టెనెడి పోయినదికాని నావకులకులేదు. అనాక తిరిగి నాంకింగునకు వచ్చినది. ఆజ్ఞులనే నాకలసహాయమువల్ల వచ్చిన నేనయన్నది. బంగ్లొయను బ్రిటిషునాక గూడ నేడు ప్రాసంగికమున బోవుచుండగా ప్రేల్పుటజేసెను కాని ఓడిపోయినదిలేదు.

భక్తిపారవశ్యము

ఈసమావేశములో జరిగిన తదితర విషయములను వర్ణించుటకు భార్యము ముఖ్యముగా గమనింపదగిన విషయము అపూర్వ అనివార్య అనన్య సామాన్యమగు భక్తిపారవశ్యము. ఒకమూల హరికథాకాలక్షేపము. ఇంకొకనంక భజనకోలాహలము. మరి యొకచోట వృత్తగాన విజృంభణము. వేరొకయెడ గీతగోవింద ఆధ్యాత్మిక రామాయణాది సంకీర్తనము. మంగిటగల దైవమందిరమున నిరంతర వైవేద్య నేపాదికమంత్రోచ్చారణ. ఇవి యన్నియు నేకమై త్రిజగన్మోహన ప్రకృతిపరిణామ పరివృత్తలగు ఓంకార నివాదంబయి వేదసూక్తిమంత్రాలై సభా మందిరమును వైశంక పట్టణముం గాంచి భక్తిరసమున దోలాయమానంబుగ నోలలాడించె. ఏమూలజూచినను ప్రహ్లాదవారధులు తమతంబు రలం గోట మొటుచు దివ్యజ్ఞానపరమమై వృత్తగానములతాం దమం బాడుచున్నట్లు స్ఫురించుచుండె. సంసారసాగర మిడి యిడి అలసిపోలసి మూఢనిద్రావేకులగు నరలవొక్కసారి పీపు విరాడ చేయించెదమన జ్ఞీ భక్తసమావేశసమయము పరిణమించినాన నేత్రమును విప్పనట్లు జేసెనని తప్పట అతిశయోక్తి గానెదను. అసమయమున ఎట్టినా నీతిలేనను, ఎట్టిపాశ్చాత్య సంపర్కము గలవాడైనను, తమక్రొత్తసిద్ధాంతముల మాటమరచి తన్మయస్వమున శ్రీమన్నారాయణ పదారవింద నేవానిమన్నులై “రాధే గోపాలకృష్ణ, రాధే గోవిందకృష్ణ, శ్రీరామజయరామ, జయ జయకీతారాం - హరినారాయణగోవిందా” అనుభజనతులలో నేవోయొకటి లంకించుకొని చేతులు వానియంతనవి తాళము వేయుచుండ, కాళ్లుబాడ్చుల మాటమరచియే గంతుతిడుచుండ నెత్తిపైపిఠకాట్టును క్రాపింగుకొనలును అల్లలలాడుచుండ ఇతరులతోగలిసి భక్తికోలాహలము మిన్ను ముట్టునట్లు పరవశులు గా నొచ్చిరి. ఇట్లు నేతానందమయి భక్తులనాకర్షించుచు సమావేశము జయజయశ్వాసములతో ధన్యతగాంచెను.

ఆహ్వానము

సమావేశము 17, 18, 19 తేదీలందు కాత్రింబవలులు విరామములేకుండ జరిగినది. సభాప్రవేశమున నేత్రోత్సవముగ నిర్వహింపబడిన సభామంటపము, దైవమందిరము ముఖమంటపము పవ్యతోరణములు మొదలగు విషయములను గురించి యొక్క వ ప్రవాయ నవకాశము లేదు. 16 వ తేదీ సాయంకాలమునకే గ్రామమందలి వివిధ భక్తసమాజములు సంఘములు లైలున్నేవనువద్ద కేంద్రీకృతమై వచ్చిన భక్తుల కాహ్వానమిచ్చి శ్రీరామనామ తారకమంత్ర జపోహసనా ధరింబుండగు శ్రీమదాంజనేయ పతాక మాకసమున కుప్పిగంతు లిడుమా ముందు దారితియుచుండ భజనసమాజములు తనివి తీరిని తన్మయత్వమున మునిగి చేతికోలలు కాలి గల్గెలకు ప్రతి ధ్వనింప జయజయధ్వానము లాకసమున మారుమోగ వృత్తగాన మంగిళవాయిమ్యములతో రామభజన నేయమ భక్తులందరిని దివ్యోత్సవమున నూతగింపుతో సమావేశ రంగమునకు గొంపోయిరి.

సమావేశ ప్రారంభము

17 వ తారీఖు ఉదయం 6 గంటలకు వేదవాక్యావృత ధారలతో సమావేశము ప్రారంభమైనది. 9 గంటలు మొదలు 11 గంటల వరకు జమ్మలమడుగు కుబ్బయ్యగారు అతిమాధుర్యముగ ఆధ్యాత్మిక రామాయణ పారాయణము గావించిరి. సాయంకాలము మల్లాది రామకృష్ణ చయనులవారు భాగవత సారముపై భక్తి రసమువ్విస్తూర నుపన్యసించిరి. రాత్రి యే తేళ్ళరపు శీతారామాంజనేయులు గారు వృత్తగానములతో బాలగోపాల తరంగములు కడు రమ్యముగ పాడిరి.

రెండవ రోజు

ప్రారంభము పూజాతరంగ కాలక్షేపములు జరిగినవి. తదుపరి సమాజకార్యదర్శిగారు శ్రీ ములుకుట్ల లక్ష్మీనారాయణ కాశ్మీగారు సమాజోద్యేషములపై విపులముగ నుపన్యసించిరి. పిమ్మట శ్రీ రంగావరంబుల కుబ్బయ్యకాశ్మీగారు (పెద రావుర) రామదాసు పరిత్రమ భక్తిరస మూడిపడునట్టి శమతాగ్రముగ హరికథ చెప్పిరి. దేశరాజు సాంబశివరావుగారు నీతా కళ్యాణోత్సవమున కడు నేత్రోత్సవముగ జరిపించి నూట పదాష్ట సమర్పించిరి. సాయంకాలం శ్రీమైసంపాటి నరసింహంగారు “నీతాకళ్యాణము”ను విశ్లేషింప సమర్థతో హరికథ చెప్పిరి.

మూడవ రోజు

ఉదయం యథావిధిగ పూజాతరంగకాలక్షేపములు జరిగి పిమ్మట శ్రీఅచ్యుత కుబ్బయ్యకాశ్మీగారును కాలిదిన నర సింహకాశ్మీగారును “భక్తి”పై గంభీరవ్యాసములు గావించి రిభేదపరి సభాభవనము క్రిక్కిరిసి నిశ్చలముగ పొదులుచున్న హా

స్వనియుండ శ్రీగుంటూరు శూర్యవారాయణ కాశ్మీగారు ‘కృష్ణలీల’ను వృత్తగాన సహితముగను కడురమ్యముగను వర్ణించిరి. వారి భక్తి సమన్వితీయము. ఇతరులకు ప్రదర్శించునట్లు తోచక కేవలము శ్రీకృష్ణభగవానునితో ఐక్యమొంది నుమారు రిగంటలకాలము సాక్షాత్ శ్రీకృష్ణమూర్తియే సభితులకు టైదుటా నాట్యనూడినట్లు జేసెను. వారికాలక్షేపమును వీక్షించు సభితులందరి సమాంతముగ లేపలేకాడలోని శ్రీకృష్ణసాన్నిధ్యమున నిలువబెట్టి గోపగోపికాబృందంబులు, కృష్ణలీలాక్రీడలు, యవోదాసందము మున్నగునవి కన్నులారజూచు నట్లానందపరవశుల జేసెను. వారికి వోడు 9 గంటల యాడుగల త్రిపురారిభాట్ల రామకృష్ణకాశ్మీ అత్యద్భుతవృత్తమును, వేలుగాన నాగస్వరాభి నయమును, శ్రీమదాంజనేయని నీతాస్వేషభావట్టుమును మిక్కిలి నేత్రోత్సవముగ ప్రదర్శించెను. ఈభక్తు లిరువురునుగలసి సభితులందరు భోజనముల మాటమరచి శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మానంద రసము తనివితీర గ్రోలునట్లుజేసిరి.

సాయంకాలము శ్రీశైల పూర్ణయ్యకాశ్మీగారు ‘శ్రీ పదీ ప్రస్తావిపారణము’ను, రాత్రి శ్రీనేతి లక్ష్మీ నారాయణ కాశ్మీలు గారు ‘జానకి శపథము’ను హరికథ జెప్పిరి. రాత్రి మరల శ్రీగుంటూరి శూర్యవారాయణకాశ్మీలుగారును పొందూరి రాఘవబానుగారును శ్రీకృష్ణరాసక్రీడా కాలక్షేపములు కడురమ్యముగ గావించిరి. వధ్యాష్టమ శ్రీరామపట్టాభిషేక పూజావిధానము సక్రమముగ జరిగెను.

భోజనసదుపాయములు

వచ్చినభక్తు లందరికిని పూటకునుమారు శెండుశేల ప్రీపురుషుల కుచితముగ భోజనముపెట్టుటైనది. సహితనవద్యతుల ననుసరించి భోజనసమయమునగూడ భగవద్ధ్యాన గానామృత ముతో కొలాహలముగ వినంబడుచుండెను. శ్రీ పురుషభక్త వరులు సం తోషముగ వడ్డనలలో పాల్గొని సమావేశమును జయప్రదము గావించిరి. గుంటూరుపట్టణమంతయు దండువిడిసినట్లు సమటుంబముగ సమావేశమంటపమును కాత్రింబవలు నీమూడుకోజులు నలంకరించిరి. సమావేశము దిగ్విజయముగ జరిగెను. తో ముగిసినది.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జనవరి 21-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

పిండియలు కా 1.5 కు 80.0.0 మొదలు 42.0.0 వరకు	
పిండియలు బస్తాలు మొదలు వరకు	
కుసుమ తొక్కలి, క 48 గా. కు 14.0.0 14.8.0	
నెల్లూరి, ,, దిటా ,, 15.8.0 16.0.0	
డిల్లీ, ,, దిటా ,, 16.4.0 16.8.0	
రాగులు కా. 164 బస్తా 1.5 ,, 8.12.0 9.0.0	
నవ్వులు ,, ,, 20.0.0 24.0.0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1.5 క 208 కు 11.0.0 కు 12.0.0	
ననగలు ,, దిటా ,, 10.8.0 11.8.0	
పెసలు ,, దిటా ,, 11.8.0 12.4.0	
పినుములు ,, దిటా ,, 18.0.0 18.0.0	
తొలపలు క 164 ,, ,, 9.4.0 11.4.0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1.5 కు 180.0.0 185.0.0	
నెయ్యి కు 1.5 ,, 14.0.0 22.0.0	
కొండాపురం కేరసెనగపప్పుకా 1.5 ,, 55.0.0 60.0.0	
ఇతర కేరసెనగపప్పు ,, ,, 50.0.0 58.0.0	
కేరసెనగపప్పు కా 1.5 కు 120 పి.ప. నూనె 115	
అమడనూనె కా 1.5 కు 145.0 0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయకనుపు కా 1.5 కు 155.0.0 160.0.0	
కూరకనుపు ,, కు 180.0.0 185.0.0	
పిరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1.5 కు 129.0.0 140.0.0	
గుంటూరుకాయకట్టు పీలిమందు ముఖ్య 1.5 కు 50.58	
కాళహ పిపాయకట్టు ,, కు 70, 78	
తెలుపు కా 1.5 కు 35.0.0 60.0.0	
చింతకండు కా 1.5 కు 80.0.0 49.0.0	

(5) ఇనుము

పట్టా రకం కా 1.5 కు 82.0.0 88.0.0	
చదరంక ,, 82.0.0 85.0.0	
రవుండు ,, 82.0.0 85.0.0	

(6) లోహములు

నంది 100 కులంక కు 72.0.0 77.0.0	
బంగారము, తలము 1.5 కు 21.8.0 22.8.0	
పవరను 1.5 కు 14.4.0	
ఇత్తడి కా 1.5 కు 275.0.0 280.0.0	
రాగి దిటా కు 825.0.0 880.0.0	
అస్కాచక్కర కా 1.5 కు 84.8.0 85.6.0	

(7) రంగులు అలిజరె ను

అల్లకప్పుడు 20 డిగ్రీలు కు 78.0.0	
తొట్టికప్పుడు దిటా 72.0.0	
సింహం దిటా ,,	
గురం దిటా ,,	

(8) దూది

జోండా బట్టకాయ 1.5 కు 820.0.0	
------------------------------	--

(9) నూలు

జోంబుకాయ నం 10 1/2 పెట్టె 1.5 కు 8.12.0	
బుధుర నం 13 1/2 పెట్టె 1.5 కు 7.8.0	
పుక్కురు యోగు నం 8 1/2 పెట్టె 1.5 కు 8.12.0	
అహమదాబాదు నం 12 1/2 పెట్టె 1.5 కు 7.12.0	
యూరేయెనగ నం 20 కు 11.4.0	
జూన్ నం 20 ,, ,, 40 ఏ తేదీలు అయినను కు 18.11.0	
గోకాకు నం 12 1/2 కు 9.0.0	
నర్మూక నం 24 1/2 కు 11.8.0	
14 1/2 క్వింట్ వాషి కు 8.12.0	
నం 20 తెన్ని సింహం యాతె కు 11.4.0	
నం 22 ,, ,, కు 11.8.0	
నం 12 1/2 తెన్ని సర్కసు కు 9.0.0	
నం 14 1/2 ,, ,, కు 9.4.0	

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు.0-2-0

రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, జీగవిరేచనములు, అజీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలకు మూడుపూటలు సేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును. క్రింది పిల్లలకుడ వాడవచ్చును. పెండునే నూనె మిచ్చును. అమ్మతాంబవం డిరో, మధరాను - బొంబాయి.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి గుర్రపు పందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును

1925 సం॥రం జనవరి నెల 24, 31.

1925 సం॥రం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎల్వెక్స్ కోటాలి జేటరు, బుక్కు-మేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ. 5. స్త్రీలు రూ. 3.

రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0.8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్జోరు మొదలగు స్థానముల

నుండి స్వేచ్ఛలుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు

మా పెద్దనోటినులను చూడకోరెదము.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల తైలము "మణీనూనె"

మిక్కిలి మనోహరమైన మనాసనగలది. కైట్ ఆయిల్ యితర అపాయకరమైనవస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచినదామకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలుముగాను యుండును. చుండును రానీయక వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మా క్రొత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.

ఆ తంక నిగ్రహ ఫార్మసీ, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

(1) కాంపు ఈజ్ చేర్ 1 వ రకం రూ. 8.	
2 వ రకం రూ. 7.	

(2) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.

(3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4.

(4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8.8-0, 2 వ రకం రూ. 8.

క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

వి. వీరాస్వామినాయు అండ్ సన్సు

నర్సారావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

పాశ్చాత్య వెంటకలచలవండితులుగారి లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలకై బిజగబు.

వేస వేలు యోగ్యతాపత్రకలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. దాక్ష ద (కళాకర్, ఫెలో ఆయోర్స్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు ఎన్. కె. ఇన్ ట్యూట. ఫ సైన్సు యూనివర్సిటీ స్టేట్స్ అఫ్ ఆమెరికా వి. ఎస్. ఆఫ్ డిగ్రీనిటి ఇన్ స్ట్రూక్టురు లండన్, కెన్. జర్మని కెమిస్ట్రీ, ఎరియర్ తేక్ సిం. 2 జోంబాయి:— మి లోకామయహార కస్తూరి మాత్ర, ఈ యోగింజ దానిలో క్యాపొచ్చాస్సినముల క్యాపొచ్చాస్సినము, అజీర్ణము, మలబద్ధము (తక్కువ రోగిని కను. వోప్పి, క్యూరములు, పిల్లలయొద్దము మొదలగునవి గుణపైవది.

(2) మ. వి. ఎస్. ఆయుర్ వాత, వీనియరు కర్మన, కానిటి కమిషనరీ, మైసూరు కెన్. మైసూరు మిచే తయారుచేయబడుచున్న లోకామయహారకస్తూరిమాత్రము చేయబడయోగింజయొక్కను. మిక్కిలి విశేషముగనున్నది

(3) మ. కే. కే. విశ్వాను కవిరాజ్ విష్ణు చక్ర డిప్లొమెనరీ, 9-41 పిథి బొమ్మ బహు, రంగూను, విశ్వా మి లోకామయహార కస్తూరి మాత్రము, కానను, వాడబడు కచ్చునున్న రోగులకును సంభారము

(4) మ లోలో సింగు, మిథే, సబ్ అసిస్టెంటు సర్జను సిరోహి, రాజపుటానా. కృష్ణ నిర్మింజి.

మి లోకామయహారకస్తూరిమాత్రము వేసవేయోగింజయొక్కను. చాలకాలముగానున్నది. 8.8.8 మే 12 పీపానుబంధము

బుడ్డి 1 కి ధర 0.4-0, 6 బుడ్డు 1-4.0 పోర్టుకర్న తేజ.

పాశ్చాత్య వెంటకలచలవండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

(4) శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

మీజీవితమును

భీమా చేయించుకొన గోరినచో బ్రి టానియా లైఫ్ అన్శూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, సరస మైన రేటు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్య మైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సొమ్మును (క్లెయిమ్సు) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాప్త్యైక్తు కావలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చిఫ్ ఎజెంటు:— జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్.

20, కచ్చాకేవర అగ్రహారం, మద్రాసు.

మెన్ రిజము నేర్చుకొనుడు

మెన్ రిజము, హిప్పటిజము, కాల్ రిడింగు, కాన్ సెన్ (జే. ఎన్. ఆర్. కే. డూరెన్, డూరెన్, మెన్ రిజము, యెమన వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, మనోధకముగ, లక్ష్యసమన్వితముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

రూ. ప్రతి 1-కి రు. 1.0.0 పోస్టేజి 0.4.0

ప్రాఫెసర్, సేఖర్, మెన్ రిజము ఏలూరు.

వృద్ధాప్యతము

నీరసముచేగాని మతియే కారణముచేగాని, కార్లు వెన్నెముక మొదలగు అంగములు లానుచున్నను, వణకుచున్నను మంత్రించినట్లు నివారించి, ఎల్లవరములకు శక్తినిచ్చును. జీర్ణించిన సుఖవ్యాధుల భయమును తొలగించును.

ఇదియొక గొప్పగాము

నల్లమందు

వృద్ధాప్యతము:— ఏభాధచేనైన, ఎన్ని సంవత్సరముల నుండి, ఎంతమాత్రముగా నల్లమందు నుపయోగించుచున్నను, 15 దినములలో నల్లమందుపైగల రోగిని నాశముచేసి గొప్ప అనారోగ్యమును గలిగించును. ఎల్లప్పుడు వాడవలసినవస్తువు. ఒకబుడ్డి పూర్ణగుణము. 1 బొమ్మ సీసా 1 కి రు. 5.0.0. అమ్మతాంబవము, 1. ఏలూరు. కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము

విద్యార్థులు కావలెను.

వాలాజా రోడ్డులో నెం 57/58 రు గల మా నూతన, విశాలమైన కట్టడమునందు మోటారు నడుపుటకు,
మెకానిజము నేర్పుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను.
15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు.
తక్షణమే తెలుగు, ఆంగ్ల ప్రాప్తికనునకు వ్రాసిన పంపబడును.

ప్రిన్సిపాల్ } శ్రీరామ్ మోటారు స్కూలు,
తంజినిలాసము:—మోటోస్కూల్ } మద్రాసు.
తెలిఫోను:—నెం 1444 }

అన్ని కేమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, నెనెగె మొదలగు పైకమును గలిగించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని నడుపాయముల నొనంగుటచే ప్రీటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వాసిన ధరల జాబితా పంపబడును. 1587

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL

Phone: 225

P. B. No. 314

Branches: Esplanade,

Vepery

Ootacamund

Phone 37

102

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1591

వైరెక్సు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీరును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్కలేనివారే ఈ యోగ్యతాపత్రాతిక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

ధర్మాస్థమైన ఔషధములుకాదు. ఫారములా వ్రాసిన పంపబడును.

బుడ్డి 1-కే ధర రు 0.18-0

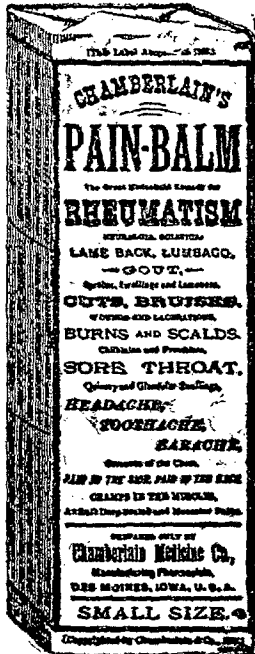
వి. పి. చార్జి తో సహా రు 1.2-0.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd.
CALCUTTA

పారాయణభగవదీశ

(వచన గ్రంథము)

కాన సైబా 108 పేజీలు. మేలుకాగితము. కిత్రాను
తెండు. సంపుటము యుద్ధ గూర్చున్నది. వెల రు 10-0.
ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకుఁ జూరగు వచనము నీమధ్యా
యమన కాయధ్యాయము నివయబోవము లేకుండ వ్రాయఁ
బడినది. శ్రేణి మిగులబ్రత ప్రభుయి ప్రాథమధురముగ నున్నది.
ఇది యీ తైసానివారి కుటుంబమున రెండువందలయేండ్లనుండి
పరంపరగా నడుచినను పారాయణము కావించబడుచుండిన
తాళవ్రత సంపుటమునుండి ముద్రింపబడినట్లు లీ గ్రంథపీఠిక
యందుఁ గలదు. కాని రచయిత యెవ్వరో తెలియరాదు. ఇట్టి
గ్రంథమును గనియించినవారిపేను తెలియకుండుట కడు శోచ
నీయము. ఈ గ్రంథము స్త్రీలకు నైతము నుబోధముగ నుండును.
తాళవ్రతమాతృకయుదలి స్థానిత్యములను ముద్రామున సంస్క
రించిన శ్రీమాన్ బుక్కపట్టణము రామసుబ్బయ్యగారి పరి
శ్రమము చేర్చినదనినది. ఇది మద్రాసు బార్నిక్లౌజ్ వరదా
ముత్తియప్పకవిశి నెం 73 రున గల నగలవరకులు తైసాని
కృష్ణయ్య సెట్టి అందుపన్నవారికడఁ క్రయమునకు లభించును.

చేంబర్లెన్ గారి పెయిన్ బామ్

వాల నొప్పులు, నడుము
నొప్పి, కాలినగాయములు.
తలనొప్పి, వండనొప్పి,
నరుకులు, దెబ్బలు
మున్నగునవి దీనివలన
తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో
విక్రయమునకు
33 దొరకును. (1)

ఆంధ్రనాటకరంగము

గ్రంథకర్త:

బ్రహ్మశ్రీ గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు
ఇందు ఆంగిక, వాచిక, ఆహార్య, సాత్త్వికము, లవ
బదు నాలుగువిధములైన అభినయములను, వీనికి సంబంధించిన
పాత్రోచిత్రావ, రంగమునందుపయోగింపదగిన పద్యగీతముల
విమర్శ, సంగీతప్రయోజనము, నటులు, నాట్యములు మొద
లగు రంగమునకు సంబంధించిన యన్ని విషయములును, శాస్త్ర
సమ్యక్తముగను, యుక్తియుక్తముగను విపులముగ చర్చింపఁ
బడినవి. శ్రేణి మనోహరము, సుండితవర్ణం లనేము సాధిప్రా
యములనొంది దీనిప్రాశస్త్యము నెల్లడింది.
250 పుటలగ్రంథము.

పేలుప్రతి 1-4-0. సాదాప్రతి 1-0-0.
గ్రంథముదొరుకు చిరునామాలు:—
మేనేజర్, విద్యావినోదసీగ్రంథమాల-చిత్తూరు.
వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
నెహ్రూజీ స్ట్రీట్, మద్రాసు.
ఫ్రెండ్స్ అండ్ కో., బెజవాడ.